პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

№ 295 (5396) | სამშაბათი, 27 დეკემბერი 1938 წ. | ფასი 10 კაპ.

დღეს გაზეთში:

გავაძლიეროთ პარტიული ხელმძღვანელობა კომკავშირზე (მე-2 გვ.)

ა. სტახანოვის წერილი საქართველოს მემაღაროელებისადმი (1-ლი გვ.)

საბჭოთა ბელორუსიის XX წლისთავის წინ (1-ლი გვ.)

დროულად და მაღალხარისხოვნად შევაკეთოთ ტრაქტორები (მე-2 გვ.)

შ. ჯიქია—ენგურის ცელულოზ-ქაღალდის კომბინატი (მე-2 გვ.)

3. დვალი — დავიცვათ საკოლმეურნეო ცხოვრების უმაღლესი კანონი (ფელეტონი. მე-2 გვ.)

ნ. ბაიდაშვილი — საფუძვლიანად დავეუფლოთ მარქსიზმ-ლენინიზმის თეორიას (ფელეტონი. მე-3 გვ.)

უცხოეთი:

ამერიკა-გერმანიის ურთიერთობის გამწვავება (1-ლი გვერდი).

საფრანგეთის სოციალისტების ყრილობაზე (1-ლი გვ.)

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გავაძლიეროთ პარტიული ხელმძღვანელობა კომკავშირზე

საქ. ალკკ ცენტრალური კომიტეტის VII პლენუმმა გამოამჟღავნა და ხელმძღვანელობიდან გააძევა პოლიტიკურად გაკოტრებული და მორალურად გახრწნილი ადამიანები—კოსარევი, ვერშკოვი და სხვები — და აირჩია საქ. ალკკ ცენტრალური კომიტეტის ახალი, ბოლშევიკური ხელმძღვანელობა.

პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და პირადად ამხანაგ სტალინის დახმარებით კომკავშირის ხელმძღვანელობიდან განდევნილი არიან ორპირები და გადაგვარებულნი, რომლებიც ზიანს აყენებდნენ ახალგაზრდობის კომუნისტურად აღზრდის დიად საქმეს, ყოველნაირად ჰფუშავდნენ მას. კომკავშირის ხელმძღვანელობიდან განდევნილი არიან მასებს მოწყვეტილი „ხელმძღვანელები“, რომლებიც ატყუებდნენ პარტიას და კომკავშირს, ფარავდნენ თავიანთ შეცდომებს, მფარველობდნენ ხალხის მტრებს და სდევნიდნენ პარტიისა და კომკავშირის ერთგულ პატიოსან ადამიანებს.

კომკავშირის თბილისის საქალაქო აქტივის კრებამ საქ. ალკკ საოლქო, საქალაქო და რაიონული კომიტეტების მდივნებთან ერთად, რომელიც ამ რამდენიმე დღის წინათ ჩატარდა, ერთსულოვნად მოიწონა საქ. ალკკ ც. კ-ის VII პლენუმის აღნიშნული გადაწყვეტილებები, გამოამჟღავნა საქართველოს კომკავშირის მუშაობაში არსებული ნაკლოვანებანი და დასახა გზები ამ ნაკლოვანებათა გამოსწორებისათვის.

აქტივზე გამოირკვა, რომ კომკავშირის ზოგიერთი ხელმძღვანელი მუშაკი ნაკლებად იყო დაკავშირებული ძირეულ კომკავშირულ ორგანიზაციებთან და საბჭოთა ახალგაზრდობასთან, ნაკლებად უგდებდა ყურს რიგითი კომკავშირელების ხმას, არასაკმარისად ეწყობოდა ხელს კრიტიკისა და თვითკრიტიკის გაშლას. ყოველივე ამის შედეგად ადგილი ჰქონდა კომკავშირული დემოკრატიის დარღვევას და საყოფაცხოვრებო გახრწნილების არაერთ ფაქტს.

ფეხსაცმლის ახალი ფაბრიკის კომკავშირული ორგანიზაციის საანგარიშო-საარჩევნო კრებაზე კომკავშირის თბილისის კომიტეტის მდივანი ამხ. ბალდასაროვი შეეცადა კრებისათვის თავზე მოეხვია კომკავშირის კომიტეტის მდივნად ისეთი კანდიდატი, რომელიც ფაბრიკის კომკავშირულ ორგანიზაციაში არ ირიცხება და არც იცნობენ მას ფაბრიკის კომკავშირელები.

კომკავშირული დემოკრატიის უხეში დარღვევის ფაქტებს ადგილი ჰქონდა აფხაზეთის კომკავშირულ ორგანიზაციებშიც. კომკავშირის ოჩამჩირის რაიკომის მდივანმა ა. არგუნმა, იმის გამო, რომ რაიკომთან არსებული პირველადი კომკავშირული ორგანიზაციის საანგარიშო-საარჩევნო კრებაზე არ აირჩიეს იგი რაიონული კონფერენციის დელეგატად, თვითნებურად გააუქმა ჩატარებული არჩევნები, რითაც უხეშად დაარღვია შინასაკავშირო დემოკრატია.

იქ, სადაც სუსტად დგას პოლიტმუშაობა, სადაც კომკავშირი სუსტად ხელმძღვანელობს ახალგაზრდობის იდეურ ცხოვრებას, თავს იჩენს მახინჯი ზნეჩვეულებანი — ლოთობა, ხულიგნობა, საყოფაცხოვრებო გახრწნილება. ასეთი ფაქტები კი საქართველოს ზოგიერთ კომკავშირულ ორგანიზაციაში იშვიათი როდია. კომკავშირის თბილისის ორგანიზაციის ორჯონიკიძის რაიკომის ყოფილი ხელმძღვანელები საყოფაცხოვრებო გახრწნილების ფაქტებს ჩვეულებრივ, უმნიშვნელო მოვლენად სთვლიდნენ, არ იღებდნენ ზომებს მათს წინააღმდეგ, არ იბრძოდნენ მათი აღმოფხვრისათვის.

ზოგიერთი სკოლების კომკავშირული ორგანიზაცია სუსტად იბრძვის მოსწავლე ახალგაზრდობაში დისციპლინის განმტკიცებისათვის, მოსწავლეთა შორის ხულიგნური ყოფაქცევის, უდისციპლინობის აღმოფხვრისათვის. ქუთაისის სკოლებში იშვიათი როდია წესრიგის უხეშად დარღვევის ფაქტები, მაგრამ საქ. ალკკ ქუთაისის საქალაქო კომიტეტი და მისი მოსწავლე ახალგაზრდობის განყოფილება საკმაო ზომებს არ იღებენ მოსწავლეთა შორის დისციპლინის განმტკიცებისათვის სკოლების ხელმძღვანელთა დასახმარებლად, ახალგაზრდობის კომუნისტურად აღზრდის გასაძლიერებლად.

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დადგენილება პარტიული პროპაგანდის დაყენების შესახებ საფუძვლად უნდა დაედოს კომკავშირული კადრების იდეურ გამოწრთობას, მარქსისტულ-ლენინური თეორიით მათს შეიარაღებას. ამ თეორიის დაუფლების გარეშე ისინი ორივე ფეხით იკოჭლებენ რადგან: „ბოლშევიკური ხელმძღვანელობის ხელოვნება მოითხოვს თეორიის ცოდნას, ე. ი. საზოგადოების განვითარების კანონების, მუშათა მოძრაობის განვითარების, პროლეტარული რევოლუციის განვითარების, სოციალისტური მშენებლობის განვითარების კანონების ცოდნას და იმის უნარს, რომ გამოვიყენოთ ეს კანონები პრაქტიკულ მუშაობაში სოციალისტური მშენებლობისათვის ხელმძღვანელობის გასაწევად“ (საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებიდან).

ამჟამად ალკკ ორგანიზაციებში ტარდება კომკავშირული დოკუმენტების გამოცვლა. ამ უაღრესად პოლიტიკური მნიშვნელობის ამოცანის წარმატებით შესრულებამ ხელი უნდა შეუწყოს კომკავშირულ მეურნეობაში ბოლშევიკური წესრიგის დამყარებას. უკანასკნელ დრომდე ქუთაისის კომკავშირულ ორგანიზაციაში 1.200-მდე „მკვდარი სული“ ითვლებოდა, ხოლო საქ. ალკკ თბილისის ორგანიზაციის კიროვის რაიკომში 500-ზე მეტი. მომავალში ასეთ მდგომარეობას ადგილი არ უნდა ეჭნეს. კომკავშირული დოკუმენტების გამოცვლა გამოყენებულ უნდა იქნას ახალგაზრდობის კომუნისტურად აღზრდის გასაძლიერებლად; თვითეული კომკავშირელი უნდა მივაჩვიოთ თვალისჩინივით გაუფრთხილდეს კომკავშირულ ბილეთს. ამავე დროს გადაჭრით უნდა აღმოიფხვრას კომკავშირში ახლად მიღებულთა დოკუმენტების გაფორმების და საწევრო ბილეთების გაცემის დაგვიანება.

უკვე დაიწყო კომკავშირული კონფერენციები, რომლებიც ბოლშევიკური კრიტიკის და თვითკრიტიკის ნიშნის ქვეშ მიმდინარეობს. კონფერენციებმა უნდა ამხილონ და გააშავონ უუნარო ხელმძღვანელები და მათ მაგიერ აირჩიონ პოლიტიკურად სანდო და საქმიანი ადამიანები.

კომკავშირული ორგანიზაციების სუსტი მუშაობა ხშირად იმით არის გამოწვეული, რომ პირველადი პარტიული ორგანიზაციები და პარტიის რაიკომები სუსტად ხელმძღვანელობდნენ კომკავშირს. საჭიროა გადაჭრით გავაძლიეროთ პარტიული ხელმძღვანელობა კომკავშირისადმი. კომკავშირული კონფერენციები უნდა ჩავატაროთ კომკავშირული ორგანიზაციებისადმი პარტიული ხელმძღვანელობის გადაჭრით გაუმჯობესების ნიშნით, რადგან „კომკავშირის ძლიერებისა და სიმტკიცის წყარო—ეს ლენინ-სტალინის პარტიის ხელმძღვანელობაა. იგი ზრდის კომკავშირს და უწერგავს ახალგაზრდობას კეთილშობილ თვისებებს — ბოლშევიკურ პრინციპულობას, იდეურობას, უშიშრობას, გულადობასა და სიმამაცეს“. („პრავდა“).

უნდა გვაღსოვდეს და ერთი წუთითაც არ უნდა დავივიწყოთ ხალხთა ბელადის დიდი **სტალინის** ბრძნული მითითება იმის შესახებ, რომ პარტიის ხელმძღვანელობის უზრუნველყოფა ყველაზე მთავარი და ყველაზე მნიშვნელოვანია კომკავშირის მუშაობაში და რომ ასეთი ხელმძღვანელობის გარეშე კომკავშირს არ შეუძლია შეასრულოს თავისი ძირითადი ამოცანა საბჭოთა ახალგაზრდობის აღზრდისა კომუნიზმის სულისკვეთებით.

ა. სტახანოვის წერილი საქართველოს მაღაროელებისადმი

თბილისი. „ზარია ვოსტოკას“ რედაქცია

ვთხოვ „**ზარია ვოსტოკას**“ რედაქციას გადასცეს საქართველოს მაღაროელებს ეს ჩემი წერილი.

ძვირფასო ამხანაგებო!

თქვენმა წერილმა ძალიან გამახარა. მე მოხარული ვარ გავეცნო საბჭოთა საქართველოს მაღაროელებს—ჩვენი ქვეყნის მაღაროელთა ახალგაზრდა რაზმს.

თქვენს წინაშე, ამხანაგებო, ახლა მოქმედების დიდი ასპარეზი იშლება. ხალხთა დიდმა ბელადმა ამხანაგმა **სტალინმა** საქართველოს ბოლშევიკების წინაშე, თქვენი რესპუბლიკის მაღაროელთა მთელი მასის წინაშე წამოაყენა დიდი სახალხო-სამეურნეო მნიშვნელობის ამოცანა — საქართველოს და მთელი ამიერკავკასიის უზრუნველყოფა საკუთარი ქვანახშირით. საჭიროა, რათა წარმოების თვითეულმა მეთაურმა, საქართველოს თვითეულმა მაღაროელმა სავსებით შეიგნოს ამხანაგ **სტალინის** მიერ წამოყენებული ამოცანის მთელი უდიდესი მნიშვნელობა და ბოლშევიკურად მოჰკიდოს ხელი მის შესრულებას.

სოციალისტური შეჯიბრების ხელშეკრულება დონბასის მაღაროელებთან, რომელიც თქვენ დასდეთ სტალინური კონსტიტუციის შეორე წლისთავის დღესასწაულის დღეებში, განაგრძობს საქართველოსა და უკრაინის კოლმეურნეების შიერ დაწყებულ შესახებ შეჯიბრებას. ეს დიდი, მნიშვნელოვანი საქმეა. ორი მომძე რესპუბლიკის კოლმეურნეთა შეჯიბრებას მე დიდის სიხარულით ვადევნებდი თვალყურს სხვადასხვა გაზეთების საშუალებით. ხალხთა დიადი სტალინური მეგობრობის დროშით, ამ მეგობრობის განმტკიცებით და დაცვით, საქართველოს კოლმეურნეებმა და ყველა მშრომელმა, ამხანაგ **ლავრენტი ბერიას** ხელმძღვანელობით, დიდ წარმატებებს მიაღწიეს თავის მუშაობაში. ორი მომძე რესპუბლიკის კოლმეურნეებს ბევრი რამ აქვთ სათქმელი თავიანთ წარმატებათა შესახებ, რომლებსაც მათ შეჯიბრებაში მიაღწიეს. ყოველგვარ ექვს გარეშეა, რომ საქართველოს და დონბასის სახელოვანი მაღაროელებიც მალე მიაღწევენ ამ შეჯიბრებით წარმატებებს ქვანახშირისათვის ბრძოლაში.

საჭიროა მხოლოდ გულმოდგინედ ვიმუშაოთ. „**ზარია ვოსტოკაში**“ მე წავიკითხე პირველი გამოხმაურება ტყვარჩელიდან და ტყიბულიდან. დასაწყისი არის.

მე კარგად ვიცნობ დონბასის მაღაროელთა კოლექტივებს, რომლებმაც თქვენ გამოგიწვიეს შეჯიბრებაში. ეს ძლიერი კოლექტივებია, რომელთა შემადგენლობაში კადრის ბევრი მაღაროელია, ქვანახშირის მრავალი საუცხოო ოსტატია. მაგრამ დონბასელი ამხანაგებიც ბევრ ძვირფას რამეს შეიძენენ თქვენგან, შესძლებენ მუშაობის საუკეთესო გამოცდილება გადაიღონ თქვენი სტახანოველებისაგან.

რა არის ამჟამად მთავარი საქართველოს ქვანახშირის ტრესტებისათვის?

მე ვფიქრობ, რომ მათთვის მთავარია — შეჰქმნან მაღაროელთა მუდმივი მტკიცე კადრები, აღზარდონ, დააწინაურონ მაღალნაყოფიერი მუშაობის ასობით ახალი ოსტატები, ფხიზლად ადევნონ თვალყური ყოველივე ახალს ქვანახშირის ფრონტზე, სწრაფად გადაიღონ მუშაობის მოწინავე გამოცდილება. კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ამოცანა, რომელიც თვით მოწინავე მუშებმა წამოაყენეს და რომელსაც მხარი დაუჭირეს ყველა საწარმოში: ეს არის მკაცრი ბრძოლა წარმოების დეზორგანიზატორთა, ზარმაცთა, ფრენიათა წინააღმდეგ. მაღაროელთა ოჯახში არ არის და არც შეიძლება იყოს ადგილი ისეთი ადამიანებისათვის, რომელნიც თავიანთ წამგლეჯურ ინტერესებს ყველაფერზე მაღლა აყენებენ. მაღლა გეჭიროთ მაღაროელის სახელწოდება, ამხანაგებო! დაე ტყვარჩელისა და ტყიბულის ყველა მეთაურმა გაიჩინოს მუშაობა მაღაროელთა მთელი მასის აღსაზრდელად შეგნებული შრომითი დისციპლინის საფუძველზე.

ამჟამად ფრიად მნიშვნელოვანია ის, რომ საქართველოს და უკრაინის მაღაროელებს შორის იყოს ცოცხალი, მუდმივი კავშირი, რომ შეჯიბრება ფართოდ შუქდებოდეს. ამისთვის საჭიროა ვაწარმოებდეთ უფრო ხშირ მიწერ-მოწერას, ვაცნობებდეთ ერთმანეთს მუშაობის ძვირფას გამოცდილებას, გვზავნიდეთ ერთმანეთთან შახტებში მოწვეინავე ადამიანებს.

ჩვენი საყვარელი სახალხო კომისარი **ლაზარე მოსეს-ძე კაგანოვიჩი** იმის შესანიშნავ მაგალითს გვიჩვენებს, თუ როგორ უნდა ჩავეჩიდოთ ხელი მუშაობის ძვირფას გამოცდილებას და სწრაფად გავავრცელოთ იგი. ლაზარე მოსეს-ძემ ამ ცოტა ხნის წინათ გამოსცა მთელი რიგი ბრძანებანი ქვანახშირის მრეწველობაში ციკლური მუშაობის დანერგვის შესახებ ამხ. შაშაკისა და გვოზდირკოვის მეთოდით. ეს ბრძანებები წარმოადგენენ შახტებში კულტურული, შეწყობილი, მწყობრი მუშაობის დანერგვის პროგრამას. შეისწავლეთ ეს ბრძანებები, ამხანაგებო, და რაც შეიძლება სწრაფად გაატარეთ ისინი ცხოვრებაში.

მე უნდა გაცნობოთ, რომ **ლაზარე მოსეს-ძე კაგანოვიჩი** შეუსუსტებლად ადევნებს თვალყურს ქვანახშირის მრეწველობის განვითარებას საქართველოში და უდიდეს დახმარებას უწევს ამ მრეწველობას და მის ადამიანებს. პარტია და მთავრობა ყველაფერს აკეთებენ იმისთვის, რომ განამტკიცონ საქართველოს და მთელი ამიერკავკასიის ქვანახშირის ბაზა. ეს ავალებს საქართველოს მაღაროელებს სანიმუშოდ იმუშაონ, ღირსეულად მოემზადონ ახალი, 1939 წლისათვის, მებრძოლურად დაიწყონ იგი.

მე სიხარულით ვიღებ გაზეთ „**ზარია ვოსტოკას**“ საშუალებით გადმოცემულ თქვენს წინადადებას სამშობლო არდადეგებზე საქართველოში ჩამოსვლის შესახებ.

ჩვენმა საყვარელმა სახალხო კომისარმა **ლაზარე მოსეს-ძე კაგანოვიჩმა** ნება დამრთო ჩამოვიდე ტყიბულსა და ტყვარჩელში.

ამჟამად **ი. ბ. სტალინის** სახელობის სამრეწველო აკადემიაში, სადაც მე ზოგად-ტექნიკურ ფაკულტეტზე ვსწავლობ, — გაცხოველებული მუშაობაა. სერიოზული და დაძაბული სწავლა მიმდინარეობს, იწყება ჩათვლები.

ნახვამდის, ამხანაგებო!

ვისწავლოთ, ვიშუშაოთ, შივაღწიოთ გამარჯვებებს.

მაგრად გართმევთ ხელს.

ა. სტახანოვი

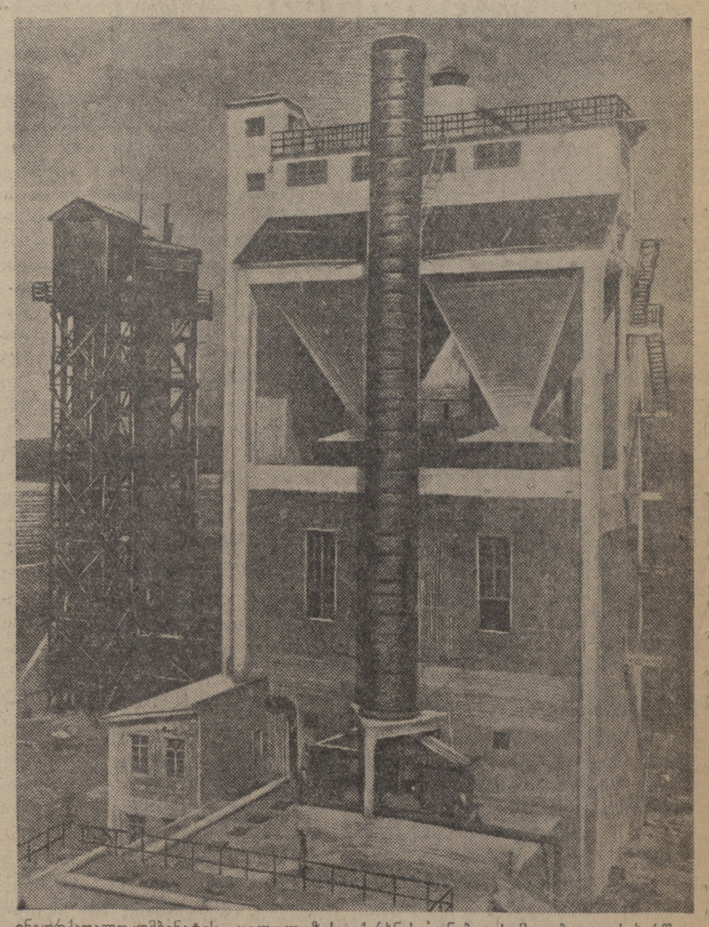

ინგურჰაღალდმბინატის ცელულოზის ქარხნის ჟანგბადის მილები და სახარშე კორპუსი.

ფოტო ი. რიშკოვისა („სოიუზფოტოს“ საქ. განყ.).

საბჭოთა ბელორუსიის XX წლისთავის წინ

მინსკი (ჩვენი სპეც. კორ.). 1939 წლის 1 იანვარს ბელორუსი ხალხი და მათთან ერთად საბჭოთა კავშირის ყველა ხალხები აღნიშნავენ შესანიშნავ ისტორიულ თარიღს — ბელორუსიის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის XX წლისთავს.

20 წლის წინათ ბელორუსმა ხალხმა, ბოლშევიკების პარტიის ხელმძღვანელობით, მთელი მსოფლიოს მშრომელთა დიდი ბელადების — ლენინისა და სტალინის ხელმძღვანელობით, ისტორიაში პირველად მოიპოვა თავისი სახელმწიფოებრიობა.

ცარიზმის დროს ლატაკი, ჩამორჩენილი ქვეყნიდან ბელორუსია, მოწინავე მოძმე რუსი ხალხის დახმარებით, საბჭოთა ხელისუფლების წლებში გადაიქცა აყვავებულ ინდუსტრიულ-აგრარულ რესპუბლიკად — კაპიტალისტური დასავლეთის საზღვარზე სოციალიზმის ქვეყნის საიმედო ფოსტოსტად. 11 მილიონ რესპუბლიკის კაშკაშა თანავარსკვლავედში, სტალინური კონსტიტუციის ცხოველმყოფელი სხივების ქვეშ იფურჩქნება და ვითარდება ორდენოსანი საბჭოთა ბელორუსია. რესპუბლიკის მშრომელნი ემზადებიან სიხარულით შეხვდნენ თავის სახელოვან XX წლისთავს. ბელორუსი ხალხი ემზადება შეხვდეს ამ შესანიშნავ თარიღს ახალი გამარჯვებებით, ახალი მიღწევებითა და საწარმოო საჩუქრებით საყვარელ სამშობლოსადმი.

რესპუბლიკის ფაბრიკებმა, ქარხნებმა, საწარმოებმა, კოლმეურნეობებმა, მტს-ებმა ფართოდ გაშალეს სოცშეჯიბრება წლიური გეგმის ვადაზე ადრე შესრულებისათვის. მაგალითად, ამ დღეებში წლიური გეგმა ვადაზე ადრე შეასრულეს ბელორუსიის სსრ კვების მრეწველობის მთელმა რიგმა დარგებმა (ცხიმის, ხორცის, ფრინველის, მეღვინეობის და სხვ.), რომლებმაც გამოუშვეს 11½ მილიონი მანეთის პროდუქცია.

ვიტებსკის ხორცკომბინატი, ქარხანა „პროლეტარი“ და სატყეო მრეწველობის ცალკეული ტეუნეობები 20 წლისთავის აღსანიშნავად თავის ნორმებს ერთიორად და ერთისამად ასრულებენ. უდ დესი საწარმოო აღმავლობაა რესპუბლიკის კოლმეურნეობებშიც. ბევრ რაიონში სასოფლო-სამეურნეო არტელების უმრავლესობამ უკვე დაამთავრა ამ წლის ყველა სასოფლო-სამეურნეო სამუშაო. დიდია სწრაფვა ერთპიროვნული მეურნეობებისა კოლმეურნეობებში შესვლისაკენ: მარტო ასავერიჩის რაიონის იმავე სახელწოდების სოფლის საბჭოში კოლმეურნეობებში შევიდა 158 მეურნეობა.

260 პროცენტით შეასრულა წლიური გეგმა კრიჩევსკის მტს-ის სატრაქტორო ბრიგადამ, რომლის ბრიგადირია სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი ამხ. მაკარენკო.

მინსკის სამკერვალო ფაბრიკა „ოქტომბერმა“ მიმართა რესპუბლიკის ყველა მუშებსა და კოლმეურნეებს მოწოდებით ღირსეულად შეხვდნენ ბელორუსიის სსრ XX წლისთავს და აიღო ვალდებულება გეგმის ზეგით გამოუშვას 600 ათასი მანეთის პროდუქცია და ფაბრიკის უდიდესი საამჟროები გადააქციოს მთლიან სტახანოვურ საამჟროებად.

ბელორუსი ხალხი ემზადება იმისათვის, რომ მოახლოვებულ საყოველთაო-სახალხო დღესასწაულს — სახელოვან XX წლისთავს შეხვდეს ახალი გამარჯვებებით სოციალისტური მშენებლობის ყველა უბანზე.

რ. ხალილოვი.

ამერიკა-გერმანიის ურთიერთობის გამწვავება

ნიუ-იორკი, 25 დეკემბერი (საკდესი). ამერიკის გაზეთების უმეტესობა იწონებს იმ გადამწყვეტ პოზიციას, რომელსაც ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობა დაიდგა ფაშისტური გერმანიის მიმართ. ზოგიერთი გაზეთი, როგორიც არის, მაგალითად, „ვაშინგტონ პოსტი“ და „კურიერ ექსპრესი“ (გამოდის ბუფალოში, ნიუ-იორკის შტატში), აცხადებს, რომ ამერიკელები არ ინანებენ, თუ გერმანია-ამერიკის ურთიერთობათა დღევანდელ გამწვავებას შედეგად მოჰყვება დიპლომატიური ურთიერთობის გაწყვეტა გერმანიასა და ამერიკის შტატებს შორის. თუ გერმანიას, — სწერს „ვაშინგტონ პოსტი“, ამერიკის შეერთებული შტატების გადამწყვეტი პასუხი არ მოსწონს, მაშინ „დაე დახუროს თავისი საელჩო ვაშინგტონში და გაიწვიოს თავისი ელჩი“. ამერიკის რეაქციული გაზეთების უმნიშვნელო რაოდენობა მოითხოვს, რომ შინაგან საქმეთა მინისტრმა იკესმა, სენატის საგარეო საქმეთა კომისიის თავმჯდომარემ პიტმენმა და სხვებმა შესწყვიტონ ფაშისტური გერმანიის წინააღმდეგ მიმართული თავიანთი გამოსვლები.

საფრანგეთის სოციალისტების ყრილობაზე

პარიზი, 25 დეკემბერი (საკდესი). აქ დიდი ყურადღებით ადევნებენ თვალყურს სოციალისტური პარტიის საგანგებო ყრილობის მსვლელობას. საფრანგეთის რეაქცია ამ ყრილობის შედეგს უკავშირებს სახალხო ფრონტის წინააღმდეგ ვითარ ბრძოლის შემდგომ პერსპექტივებს. რეაქცია ცდილობს გასთიშოს მუშათა კლასი, ჩამოაშოროს წვრილი ბურჟუაზია მუშათა კლასს, გამოიწვიოს უთანხმოებანი კომუნისტებსა და სოციალისტებს შორის, შეასუსტოს და გასთიშოს პროფკავშირები. „ჰიუნენის“ პოლიტიკის მომხრეების — პოლ ფორისა და სევერაკის პოზიცია მეტად ხელსაყრელია საფრანგეთის რეაქციისათვის. იგი მოწადინებულია, რომ სოციალისტების ახლანდელ ყრილობაზე „მიუნენის“ პოლიტიკამ გაიმარჯვოს.

როგორც ცნობილია, გუშინ სოციალისტების ყრილობამ შეჰქმნა შემთანხმებელი კომისია საგარეო პოლიტიკის საკითხებზე ისეთი ერთიანი რეზოლუციის შესამუშავებლად, რომელიც ერთმანეთს დაუახლოებდა ბლიუმისა და ფორის თვალსაზრისს.

გადმოგვცემენ, რომ შემთანხმებელი კომისიის მუშაობა დიდ სიძნელეებს წააწყდა. ორი სხვადასხვა თვალსაზრისის ერთმანეთთან დაახლება მეტად ძნელი აღმოჩნდა: საჭირო გახდა ცალკეული კრებები დელეგაციებისა, რომელნიც კომისიაში სხვადასხვა მიმდინარეობას წარმოადგენენ, საჭირო გახდა კომისიის სხდომების სპეციალურად შეწყვეტა, რათა ფორის მომხრეებისათვის შესაძლებლობა მიეცათ—განეხილათ შემდგომი ხაზი თავიანთი მოქმედებისა კომისიაში.

ფორის მომხრეები თავიანთ ამოცანად ისახავენ შემთანხმებელ კომისიაში განამტკიცონ ჟიორმსკი ბლიუმისაგან. ბლიუმმა განაცხადა, რომ იგი შეურიგებელი დარჩება თავისი საგარეო-პოლიტიკური რეზოლუციის სამ ძირითად პუნქტში, სახელდობრ: საფრანგეთის ნაციონალური თავდაცვის საშუალებათა გაუმჯობესების აუცილებლობის საკითხში, საფრანგეთის მიერ სხვა ქვეყნებთან ხელმოწერილ ხელშეკრულებათა დაცვის საკითხში და საერთაშორისო კონფერენციის მოწვევის საკითხში.

პოლ ფორის მომხრეებმა (უნდა აღინიშნოს, რომ თვითონ პოლ ფორი შემთანხმებელი კომისიის შემადგენლობაში არ შედის). თავიანთ კონტრწინადადებათა მთელი სია წამოაყენეს.

ესპანეთის ფრონტებზე

ალმოსავლეთის ფრონტი

23 დეკემბერს, გვადალახარასთან იტალიელთა განადგურების შემდეგ, იტალია-გერმანიის შტაბმა პირველად დაიწყო შეტევა, აშკარად კატალონიის ფრონტზე და იტალიელები კვლავ წამოსწია პირველ რიგში.

სეროსის სექტორში (ლერიდის სამხრეთ-დასავლეთით) იტალიელთა დივიზიებმა დაიკავეს სერა კრუზა. მაგრამ რესპუბლიკელებმა კონტრიერიშით ეს პუნქტი უკან დაიბრუნეს.

შეამბოხეთა და ინტერვენტთა იერიში ტრემპის სექტორში მოგერიებულ იქნა ისე, რომ მეამბოხეებს დიდი ზარალი მოუვიდათ.

24 დეკემბერს აღმოსავლეთის ფრონტზე ინტერვენტთა ჯარი, ავიაციის, არტილერიისა და ტანკების დახმარებით, იერიშებს განაგრძობდა ტრემპისა და სეროსის სექტორში.

მიუხედავად იმისა, რომ იტალიელებმა ბრძოლაში დიდი ძალები ჩაბეს, მათ მხოლოდ მდინარე სეგრეს ზონაში შესძლეს მცირეოდენი უპირატესობის მოპოვება, რაც ინტერვენტებს ძალიან ძვირად დაუჯდათ. ბრძოლა გრძელდება აღკართს, საროკის, ტორებესისა და ლიარდეკანსის მახლობლად. ინტერვენტებს განსაკუთრებით გაფთრებული იერიშები მიაქვთ ლიარდეკანსის მიმართულებით.

მოკლულ იტალიელთა შორის რესპუბლიკელმა ჯარისკაცებმა აიღეს იტალიელი პოდპოლკოვნიკისა და იტალიელი სერჟანტის გვამები. ტრემპის ზონაში ბრძოლას მეტად მწვავე ხასიათი აქვს. რესპუბლიკის ჯარმა აქ ინტერვენტთა ყველა იერიში მოიგერია.

რესპუბლიკელთა ავიაციამ წარმატებით დაუშინა ხარბაზნები და ტყვიამფრქვევები ინტერვენტთა ჯარის დაჯგუფებებს და მათს საბარგო ავტომობილებს, რომლებსაც მტრისათვის მაშველი ძალები მიჰყავდათ. მოსპობილია რამდენიმე საბარგო ავტომობილი. მომხდარი საჰაერო ბრძოლის დროს რესპუბლიკელთა ავიაციამ ჩამოაგდო ინტერვენტების ოთხი თვითმფრინავი.

ანტიფაშისტური ფილმი ჩარლი ჩაპლინის მონაწილეობით

ნიუ-იორკი, 24 დეკემბერი (საკდესი). ცნობილმა ამერიკელმა არტისტმა ჩარლი ჩაპლინმა განაცხადა, რომ 1939 წლის იანვარში იგი დასდგამს კინოსურათს სახელწოდებით „დიქტატორი“. თუმცა ჩარლი ჩაპლინს ამ სურათის შესახებ არავითარი დაწვრილებითი ცნობები არ გადმოუცია, მაგრამ, როგორც ამბობენ, იგი იქნება სატირა გერმანიის ფაშიზმის მიმართ. როგორც ჰფიქრობენ, ეს სურათი უკვე ნაჩვენები იქნება ეკრანებზე 1939 წლის მაისში.

სურათში მთავარ როლს შეასრულებს ჩარლი ჩაპლინი მისთვის დამახასიათებელი მთელი კომიკური ხერხებით. ახალი ფილმი ხმოვანი იქნება.

ამერიკის პრესის გადმოცემით, ჰოლივუდის მთელი რიგი კინოფირმები, ითვალისწინებენ რა გერმანიის ფაშიზმის წინააღმდეგ დაწყებულ ფართო მოძრაობას, დასადგმელად ამზადებენ მთელ რიგ ანტიფაშისტურ კინოსურათებს.

იჯალიის ინტერვენცია ესპანეთში

პარიზი, 25 დეკემბერი (საკდესი). ესპანის საგენტო იუწყება, რომ 23 დეკემბერს აღმოსავლეთის ფრონტზე ტყვედ წაიყვანეს იტალიელი ლეიტენანტი დელტენი და კაპარალი კარმელო ჟოდიჩელი, რომელნიც ლიტორიოს დივიზიაში მსახურებდნენ. მათი დაკითხვის შედეგად გამოირკვა, რომ იტალიამ, ესპანეთიდან 10 ათასი ავადმყოფი და დაჭრილი ჯარისკაცის გაწვევასთან ერთად, ესპანეთში მიიყვანა 15 ათასი ახალი იტალიელი ჯარისკაცი.

ყვავარჩელის სახელმწიფო რაიონული ელსადგურის მუშაობის მესამე დღე

სადგურის დატვირთვა დღითი-დღე იზრდება

ტყვარჩელი, 26 დეკემბერი (საქდესი). უკვე მესამე დღეა, რაც ტყვარჩელის თბოსადგური ჩართულია პარალელურ მუშაობაში საქართველოს ჰიდროსადგურებთან ერთად. ახალი სადგურის ყველა მექანიზმი და საამქრო (წყლის ქიმიური გაწმენდა, საქვაბე საამქრო, სამანქანო დარბაზი, სამმართველო ფარი, განმანაწილებელი მოწყობილობანი) შეუფერხებლად მუშაობს. გამოცდის პროცესში არავითარი დეფექტი და შეფერხება არ აღმოჩენილა ნორმალური მუშაობისათვის. მექანიზმების გამოცდამ საუცხოო შედეგები მოგვცა ამ დღეების განმავლობაში.

სადგურის დატვირთვა დღითი-დღე იზრდება. დღეს სამმართველო ფართან მორიგეობს ახალგაზრდა ინჟინერი-ელექტრიკოსი ნალია გახარია, რომელმაც წარსულ წელს დაამთავრა თბილისის კიროვის სახელობის ინდუსტრიული ინსტიტუტი. საქართველოში ეს პირველი ინჟინერი-ქალია, რომელსაც მინდობილი აქვს მძლავრი თბოსადგურის რთული მექანიზმების სისტემაში მუშაობის ასეთი პასუხსაგები უბანი.

რწმენითა და გაბედულად ხელმძღვანელობს ახალგაზრდა ინჟინერი სადგურის რთულ მოწყობილობას, კონტროლს უწევს ყველა მექანიზმის მოქმედებას, განუწყვეტელი ყავშირი აქვს საქართველოს ელსადგურთა ენერგეტიკული ჯგუფის დისპეტჩერთან.

— 7 ათას კილოვატს ვაძლევთ სისტემას, — მოახსენებს მორიგე მშენებლობის უფროსს ინჟინერ ჩხეიძეს, რომელიც ამ დღეებში განუწყვეტლივ იმყოფება სადგურის მექანიზმებთან.

მშენებლობაზე დიდი აღფრთოვანებაა. შემოქმედებითი აღფრთოვანებით არის შეპყრობილი მშენებელთა მთელი კოლექტივი, უფროსიდან მიწისმთხრელებამდე, რომლებიც უკვე დიდი ხანია სამუშაო ჩაბაბარეს. აგებული სადგურის, ამუშავების დღეები მოწინავე მუშათა, ბრიგადირთა და ინჟინერთა ახალი სტახანოვური რეკორდებით აღინიშნა. ჩქარი ტემპით მიმდინარეობს მუშაობა მექანიზმების ელექტრომოწყობის ხაზით აკარმარიდან ქვანახშირის მისაწოდებლად, რომელიც სადგურის ღუმელებში მტვრის სახით დაიწვება. ქვანახშირის მისაღები ყველა მექანიზმი უკვე შემოწმებულია. გამოცდამ კარგი შედეგები მოგვცა.

მშენებლობის ინჟინრები—ახალგაზრდობა, უმთავრესად თბილისის კიროვის სახელობის ინდუსტრიულ ინსტიტუტში აღზრდილნი არიან, თითქმის ყველა საამქროსა და უბნის ხელმძღვანელებმა, მათ შორის მშენებლობის უფროსმა — ახალგაზრდა ინჟინერმა, მხოლოდ 2-3 წელიწადია, რაც თბილისის უმაღლეს სასწავლებელთა აუდიტორიები დასტოვეს. ყველაზე უფრო დიდი სტაჟი აქვს მშენებლობის მთავარ ინჟინერს კომკავშირელ რეკვავას, რომელმაც თბილისის უმაღლესი სასწავლებელი 1934 წელს დაამთავრა.

საუცხოოდ მუშაობს ელექტროგადაცემის ხაზი კვეზანი - ზუგდიდი-სამტრედია, რომლის სიგრძეც 114 კილომეტრს უდრის. იგი უზრუნველჰყოფს ელექტროენერგიის რეგულარულ მიწოდებას ზუგდიდის ქალაქის ფაბრიკისათვის.

ამ უახლოეს დღეებში სადგურის დატვირთვა გაცილებით უფრო გაიზრდება.

დროულად და მაღალხარისხოვნად შევაკეთოთ ჭრაქჭორები

განვამჯობინოთ დისციპლინა სარემონტო ბრიგადებში

კასპის მტს-მა საშემოდგომო-საზამთრო რემონტის დაწყებამდე სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამოიწვია გორის მტს. შეჯიბრებით გათვალისწინებულია ტრაქტორების რემონტის ვადაზე ხუთი დღით ადრე და მაღალხარისხოვნად დამთავრება. როგორ ასრულებენ კასპელები ნაკისრ ვალდებულებებს? ჯერჯერობით არადამაკმაყოფილებლად.

მტს-ში შეკეთება სჭირდება მოტორების მთლიანი და ნაწილობრივი და დაშლით 79 ტრაქტორს. მეოთხე კვარტალში კი უნდა შეკეთდეს 52 ტრაქტორი; 21 დეკემბრისათვის შეკეთებული იყო 32. აღსანიშნავია, რომ 14 ტრაქტორი მაღალხარისხოვნად შეაკეთეს. მოწინავეთა რიგებში არიან ს. სარდანიანცის, ზ. მამულაშვილის, ვ. ხოვრაშვილის, ე. ჯანანავაშვილის და პ. გოგოტიშვილის სარემონტო ბრიგადები.

მტს-ის სარემონტო სახელოსნოში ენერგიულ მუშაობას ეწევიან ზოგიერთი სათადარიგო ნაწილის აღსადგენად. ამ საქმეზე ერთგული მუშაობით გამოირჩევიან ხარატი მ. გზირიშვილი, მჭედელი ვ. ღვინაძე, ზეინკლები სერგო პაპუაშვილი და ალექსი მირუაშვილი.

მიუხედავად ამისა, ტრაქტორების რემონტის საქმეში ჩამორჩენაა. მეოთხე კვარტალი იწურება, და კვლავ შესაკეთებელია 20 ტრაქტორი. რამ გამოიწვია ეს ჩამორჩენა? რემონტზე მომუშავე ტრაქტორისტთა ნაწილში ჯერ კიდევ განმტკიცებული არ არის შრომის დისციპლინა. ტრაქტორისტმა ვასო ხუბაშვილმა სამი დღე უმიზეზოდ გააცდინა. გ. სოუყურაშვილმა და შალვა სიდამონიძემ კი ორ-ორი დღე. ერთი დღე გააცდინა აგრეთვე ტრაქტორისტმა შალვა მელაძემ. რემონტზე მუშაობს 10 ბრიგადა. ბრიგადები ორცვლიან სამუშაოზე დაგვიანებით გადაიყვანეს.

მტს-ში სუსტია მასობრივ-პოლიტიკური მუშაობა; სოციალისტური შეჯიბრების მუხლებში ნაჩვენებია ლექციებისა და საუბრების ჩატარება როგორც საერთაშორისო მდგომარეობაზე, ისე ტექნიკურ საკითხებზე. მაგრამ ბევრჯერ ეს ვალდებულებები არ სრულდება. 9 დეკემბერს უნდა ჩატარებულიყო ლექცია ტრაქტორების ტექნიკური მოვლის წესებზე, 13 დეკემბერს აგროტექნიკის ზუსტად გატარებასა და მის მნიშვნელობაზე, 18 დეკემბერს სასოფლო-სამეურნეო იარაღ-მანქანების ტიპებისა და მათი მოვლის წესებზე, მაგრამ ლექციები ჯერ კიდევ არ მოუწყვიათ.

ს. ჟურაშვილი

დავაჩქაროთ ჭრაქჭორების რემონტი

(ჩვენი საკუთარი კორესპონდენტისაგან)

წითელწყაროს მტს-ს დავალებული აქვს წელს კაპიტალურად შეაკეთოს 5 ტრაქტორი, მიმდინარე რემონტით—13, ხოლო 1939 წლის თებერვლის შუა რიცხვებისათვის სულ შეკეთებული უნდა ჰქონდეს 70 ტრაქტორი (აქედან 20 ტრაქტორი მოტორის ნაწილობრივი დაშლით უნდა შეკეთდეს).

ამ ფრიად სერიოზული ამოცანის დროულად შესრულებას წითელწყაროს მტს შესაფერი ყურადღებას არ აქცევს. ამის შედეგია, რომ მტს-ს დღემდე რემონტიდან არ გამოუშვია არცერთი ტრაქტორი: მეტიც — მტს-ს მხოლოდ ახლა მოაგონდა სახელოსნოს ახალ ადგილზე გადატანა.

გარდა ამისა სახელოსნო უზრუნველყოფილი არ არის კვალიფიკაციური კადრებით და ტრაქტორებისათვის საჭირო სათადარიგო ნაწილებით. ამავე დროს, მტს-ის დირექციას თითქმის არაფერი გაუკეთებია, შარშანდელი გამოცდილების მსგავსად, ტრაქტორების ძველი ნაწილების აღდგენისა და შეკეთებისათვის.

მტს-ისა და რაიმიწვანის სუსტი მუშაობის გამო რაიონში გაჭიანურდა მძრალად ხვნა. ეს მდგომარეობაც აფერხებს ტრაქტორების შეკეთებას.

მეოთხე კვარტალი უკვე იწურება. წითელწყაროს მტს-ის მუშაობაში არსებული ნაკლოვანებანი ჩაშლის საფრთხეში აყენებს ტრაქტორების დროულად და მაღალხარისხოვნად შეკეთებას.

ა. გურჯულაძე.

ენგურის ცელულოზ-ქაღალდის კომბინატზე

მარტხელა მგზავრი ამ მიდამოში ვერ გაიჭაჭანებდა. შემოღამებისას ტურა-მგლების ყმუილი ზუგდიდამდისაც კი აღწევდა და ადამიანს შიშის ზარსა სცემდა. ჯოღეჯიანელები ამ ეწერში მგლებზე სანადიროდ გადიოდნენ, მაგრამ ბარდნარი, გვიმრა და საეკუნეობით ჭაობში გახარებული ლაქაში კოღო ანოფელესის, ტურა-მგლების და ქვეწარმავალთა საიმედო თავშესაფარს წარმოადგენდა.

— წყეული ეწერი!..—ამბობდნენ მცხოვრებნი და სულ უფრო და უფრო შორდებოდნენ ამ ეწერს, უკმურის სამგზრძანებლოს.

ინჟინრები მოკვდნენ

ათიოდე წლის წინათ რაღაც მანქანებითა და აჩრელებული ჯოხებით შეიარაღებული ინჟინრები მოვიდნენ ამ ჭაობში, გახედ-გამოხედეს, დაათვალიერეს, რაღაც გაზომეს, ჩაიწერეს და წავიდნენ.

მალე მახლობელ სოფლებში ხმა გავრცელდა: ჯოღეჯიანში ქაღალდის ფაბრიკა უნდა აგორონ.

— ჯოღეჯიანი და ფაბრიკა! ხომ არ გაგიჟდა ეს ხალხი! შერე ამ ჭაობს რას უზამთ, მგლებმა სად იცხოვრონ? ფაბრიკა და ისიც ქაღალდისა! ეს ხომ წარმოუდგენელი ამბავია!—ამბობდა მოულოდნელობით გაოცებული ხალხი. ეს ნამდვილი ამბავი ყველას ჭორად ეიაჩნდა...

არ გასულა დიდი ხანი...

არ გასულა დიდი ხანი და მიწის სამუშაოები დაიწყო. მიწის სამუშაოებს მუშათა სიცხოვრებლების გამალებული მშენებლობა მოჰყვა. თანდათანობით აღიმართნენ მომავალი ფაბრიკის უზარმაზარი კორპუსები, სახლები, საშუალო სკოლის შენობა, საბავშვო ბაგები, პოლიკლინიკა, სტადიონი, საპარაშუტო კოშკი. მიწისზედა და მიწის-ქვეშა არხებმა საეკუნეობით დამყაყებულ და გულისამრევად აშმორებულ ჭაობს ბოლო მოუღო. გასწრეს განიერი გზები. გზის ნაპირები ყვავილებითა და ზამთარ-ზაფხულ მწვანე მცენარეებით დაამშვენეს.

შავი დღე გათენდა ჭაობს, უკმურს. კოღო ანოფელეს თავშესაფარი დაეკარგა. ტურა-მგლები ცხრამთას იქით გადაიკარგნენ. წყეული და მწარი ეწერი ხალხის მასაზრდოებელ, შემოსავლისა და მაძღარი ცხოვრების წყაროდ გადაიქცა. წინათ სამეუშაოდ შორეულ კუთხეებში მიმავალმა მშრომელებმა აქვე, თავის კართან გაიჩინეს საქმე.

გადიოდა დრო. რკინა-დეღაბით ნაგებ კორპუსებს კორპუსები ემატებოდა, მოჰქონდათ ურთულესი მანქანები, რომლებზედაც გამოყვანილი იყო მარკა სსრკ-ის მძიმე მრეწველობის სახალხო კომისარიატისა.

მაგრამ არ ეძინათ ხალხის მტრებსაც. ათასგვარი ბნელი ინებით ცდილობდნენ ზიანი მიეყენებინათ ქაღალდის კომბინატისათვის. ამხანაგმა ლ. პ. ბერიამ საქართველოს ბოლშევიკთა ყრილობაზე აღნიშნა, რომ ენგურის ქაღალდის კომბინატი იყო ერთერთი ისეთი საწარმო, „რომელიც დიდი მავნებლობის ობიექტს წარმოადგენდა“, სადაც საზიზღარმა დივერსანტებმა დიდხანს აფათურეს ბილწი თათები. 1931 წელს მათ მოახერხეს მშენებლობის შეჩერება. მშენებლობის ორჯერ გადასინჯული პროექტი ისევ გადასინჯვასა და სერიოზულ შესწორებებს მოითხოვდა. 1935 წელს პროექტი ისევ გადასინჯა და შესწორდა. უკანასკნელი პროექტით მშენებლობისათვის 32,5 მილიონი მანეთი გაითვალისწინეს, მაგრამ არც ეს იყო საკმარისი.

პარალელურად მუშაობა სწარმოებდა კომბინატის ბაზაში — ენგურის სატყეო-სამრეწველო მეურნეობაში. ბლომად მოზიდეს ხეტყე. წალენჯიხელი, ზუგდიდელი, გალელი კოლმეურნეები დაუზარელად, ხალისით მუშაობდნენ მომავალი ფაბრიკისათვის ნედლეულის მოსამარაგებლად. ჰკაფავდნენ ენგურის ხეობაში სოჭის ტყეს, აკეთებდნენ მორებად და მიაჭონდათ ჭარხანაში იმ ანგარიშით, რომ

„ქარხანამ უნდა
მოგვცეს ქაღალდი
თეთრი და მაღალ
ხარისხოვანი“.

ენგურის ქაღალდის კომბინატის ყოველი მუშა და ინჟინერი იმ მისწრაფებით მუშაობდა, იმ შეგნებით შეჰყურებდა მაღალი მთებიდან აქაფებული ენგურით ჩამოზიდულ ხეებს, რომ ეს ხეები სულ ახლო მომავალში, როგორც ორდენოსანი პოეტი ალ. მაშაშვილი ამბობდა, გადაიშლებიან „სოციალისტური წიგნის ფურცლებზე“.

კომბინატის მშენებლობით დაინტერესებული იყო და მას დიდ ყურადღებას აქცევდა ქართველი ხალხის საყვარელი შვილი ამხანაგი ლ. ბერია.

1935 წლიდან მუშაობა არ შეწყვეტილა. უკანასკნელ ხანებში კომბინატი სულ უფრო და უფრო სრულყოფილ სახეს იღებდა. მონტაჟი გამალებით სწარმოებდა. აქ დიდ როლს თამაშობდა ახალგაზრდა სპეციალისტი, მოწყობილობათა ტექნიკოსი ამხ. მარია ფოსკრესენსკაია. იგი ფაბრიკის 22 ათას სხვადასხვა დეტალს თავისი ხელის ფიფთებივით იცნობს და ამიტომაც, თუ სადმე რაიმე გაუჭირდებოდათ, მშველელად მას მოუხმობდნენ. მონტაჟი ჩინებულად დაამთავრეს.

მოკრი ქაღალდად იქცა

ენგურით ჩამოზიდული მორები იქვე მოწყობილ სახერხ ჩარხანაში სტანდარტულად იხერხება. ფაბრიკამდე რკინიგზით მიაქვთ. დახერხილი ხე იყრება საგანგებოდ მოწყობილ აუზში, საიდანაც მექანიზებული მორსათრევები იწყება, შემდეგ „როლგანგები“ ხეს მოსამზადებელ საამქროში გადაიტანენ. აქ ხე დაიპობა, დაიჭრება და დაიხერხება. ამ საამქროში არის რთული მექანიზმები, რომლებიც იქვე კომბინატის მექანიკურ სახელოსნოშია დამზადებული. სახელოსნოს ერთერთი ძველი მომუშავე მიხ. გლადკიხი ხელმძღვანელობს.

დამჭ ელ სადგურში გადასულ მორს დანიანი მბრუნავი დისკო ნაფოტებად აქცევს და ძრავის საშუალებით ე. წ. ციკლონს აწვდის. ციკლონი ნაფოტს ხარისხებს, მტვერს ჰაერში ჰფანტავს. თანაბარი ზომის ნაფოტებს პნევმატური მილი ჰაერის საშუალებით მომხარშველ საამქროსა და 40 მეტრიან კოშკებზე გაკეთებულ ბუნკერებში გადაისვრის. აქ ცელულოზის მისაღებად საჭიროა სიმჟავეები.

სიმჟავეთა დასამზადებლად აგებულია უზარმაზარი ქარხანა, რომელსაც აქ საამქროს ეძახიან, მაგრამ ამ „საამქროს“, თავის მხრით, ოთხი დიდი საამქრო აქვს. სიმჟავეებს ღებულობენ გოგირდის კოლჩედანიდან, რომელიც მოძმე აზერბაიჯანიდან მოდის. სიმჟავეთა ქარხნის საფქვავი, საღუმელე, საქარჩავი საამქროები ადამიანს აკვირვებენ თავისი შვიდსართულიანი ღუმელებით და თავბრუდამხვევი სიმაღლის კოშკებით.

სახარშავ საამქროში ხისაგან ცელულოზას ღებულობენ. ეს რბილი მასაა, რომელიც საწურავი კორპუსის რკინა-ბეტონის ოთახებში გადადის, საიდანაც მიხვეულ-მოხვეული და დაკლაკნილი მილების საშუალებით დამწმენდ - დამხარისხებელ საამქროში ისწმება. დაწმენდა-დახარისხების შემდეგ სათანადო ქიმიური შენაერთებით ცელულოზა თეთრდება და ფაფასავით დარბილებული მასა სასაქონლო როლებში გადადის.

აქ დიდი, მიხვეულ-მოხვეული, ალმა-დალმა, წაღმა-უკუღმა, მარცხნივ და მარჯვნივ მგზავრობის შემდეგ გაფუებულ - გათეთრებული მასა ე. წ. ქაღალდის დარბაზს მიაღწევს. აქ ეს მასა ერთხელ კიდევ გაიწმინდება და მავთულბადეში გადადის, რომელიც თავის მხრივ უზარმაზარ წებებს, შემოსავლისა და მაძღარი ცხოვრების წყაროდ გადაიქცა. წინათ სამეუშაოდ შორეულ კუთხეებში მიმავალმა მშრომელებმა აქვე, თავის კართან გაიჩინეს საქმე.

გადიოდა დრო. რკინა-დეღაბით ნაგებ კორპუსებს კორპუსები ემატებოდა, მოჰქონდათ ურთულესი მანქანები, რომლებზედაც გამოყვანილი იყო მარკა სსრკ-ის მძიმე მრეწველობის სახალხო კომისარიატისა.

მაგრამ არ ეძინათ ხალხის მტრებსაც. ათასგვარი ბნელი ინებით ცდილობდნენ ზიანი მიეყენებინათ ქაღალდის კომბინატისათვის. ამხანაგმა ლ. პ. ბერიამ საქართველოს ბოლშევიკთა ყრილობაზე აღნიშნა, რომ ენგურის ქაღალდის კომბინატი იყო ერთერთი ისეთი საწარმო, „რომელიც დიდი მავნებლობის ობიექტს წარმოადგენდა“, სადაც საზიზღარმა დივერსანტებმა დიდხანს აფათურეს ბილწი თათები. 1931 წელს მათ მოახერხეს მშენებლობის შეჩერება. მშენებლობის ორჯერ გადასინჯული პროექტი ისევ გადასინჯვასა და სერიოზულ შესწორებებს მოითხოვდა. 1935 წელს პროექტი ისევ გადასინჯა და შესწორდა. უკანასკნელი პროექტით მშენებლობისათვის 32,5 მილიონი მანეთი გაითვალისწინეს, მაგრამ არც ეს იყო საკმარისი.

პარალელურად მუშაობა სწარმოებდა კომბინატის ბაზაში — ენგურის სატყეო-სამრეწველო მეურნეობაში. ბლომად მოზიდეს ხეტყე. წალენჯიხელი, ზუგდიდელი, გალელი კოლმეურნეები დაუზარელად, ხალისით მუშაობდნენ მომავალი ფაბრიკისათვის ნედლეულის მოსამარაგებლად. ჰკაფავდნენ ენგურის ხეობაში სოჭის ტყეს, აკეთებდნენ მორებად და მიაჭონდათ ჭარხანაში იმ ანგარიშით, რომ

„ქარხანამ უნდა
მოგვცეს ქაღალდი
თეთრი და მაღალ
ხარისხოვანი“.

ენგურის ქაღალდის კომბინატის ყოველი მუშა და ინჟინერი იმ მისწრაფებით მუშაობდა, იმ შეგნებით შეჰყურებდა მაღალი მთებიდან აქაფებული ენგურით ჩამოზიდულ ხეებს, რომ ეს ხეები სულ ახლო მომავალში, როგორც ორდენოსანი პოეტი ალ. მაშაშვილი ამბობდა, გადაიშლებიან „სოციალისტური წიგნის ფურცლებზე“.

კომბინატის მშენებლობით დაინტერესებული იყო და მას დიდ ყურადღებას აქცევდა ქართველი ხალხის საყვარელი შვილი ამხანაგი ლ. ბერია.

1935 წლიდან მუშაობა არ შეწყვეტილა. უკანასკნელ ხანებში კომბინატი სულ უფრო და უფრო სრულყოფილ სახეს იღებდა. მონტაჟი გამალებით სწარმოებდა. აქ დიდ როლს თამაშობდა ახალგაზრდა სპეციალისტი, მოწყობილობათა ტექნიკოსი ამხ. მარია ფოსკრესენსკაია. იგი ფაბრიკის 22 ათას სხვადასხვა დეტალს თავისი ხელის ფიფთებივით იცნობს და ამიტომაც, თუ სადმე რაიმე გაუჭირდებოდათ, მშველელად მას მოუხმობდნენ. მონტაჟი ჩინებულად დაამთავრეს.

მოკრი ქაღალდად იქცა

ენგურით ჩამოზიდული მორები იქვე მოწყობილ სახერხ ჩარხანაში სტანდარტულად იხერხება. ფაბრიკამდე რკინიგზით მიაქვთ. დახერხილი ხე იყრება საგანგებოდ მოწყობილ აუზში, საიდანაც მექანიზებული მორსათრევები იწყება, შემდეგ „როლგანგები“ ხეს მოსამზადებელ საამქროში გადაიტანენ. აქ ხე დაიპობა, დაიჭრება და დაიხერხება. ამ საამქროში არის რთული მექანიზმები, რომლებიც იქვე,

მოსახლეობის საკავშირო აღწერის წინ

ჭიათურის რაიონი

ჭიათურა, (საქდესი). ჭიათურის რაიონში მოსახლეობის სრულიად-საკავშირო აღწერას თავიდანვე სერიოზულად მოეკიდნენ. რაიონი დაყოფილია 6 საარჩევნო უბნად და 170 საარჩევრო უბნად. მოსახლეობის აღწერისათვის შერჩეული და დამტკიცებულია საარჩევრო კედრები — განყოფილების გამგე და მათი მოადგილე 12 კაცი, ინსტრუქტორ-კონტროლიორი — 62 კაცი და აღმწერლები — 254 კაცი. მათ შორის 243 მასწავლებელია.

მოსახლეობის აღწერისათვის გამოყოფილმა ყველაა მუშაკმა უკვე გაიარა სამდღიანი მომზადება და დაწვრილებით გაეცნო აღწერის ორგანიზაციულ და ტექნიკურ საკითხებს. ვაჩაღებულია მასობრივ-პოლიტიკური და ახსნა - განმარტებითი მუშაობა; საარჩევრო განყოფილებებსა და უბნებში ტარდება საუბრები და ახსნა-განმარტებანი მოსახლეობის სრულიად-საკავშირო აღწერის უდიდეს მნიშვნელობაზე.

კარგადაა დაყენებული მასობრივი ახსნა-განმარტებითი მუშაობა სოფ. საჩხერის, ვაჭევის, კაცხის, ჯორბოლის, არგვეთის, გორისხის, სვერის, და სხვა სასოფლო საბჭოებში.

უკანასკნელ ხანებში საგრძნობლად გაუმჯობესდა რაიონული გაზეთის „ჭიათურის მაღაროელის“ მუშაობაც. გაზეთი სისტემატურად აშუქებს აღწერისათვის მოსამზადებელი მუშაობის მიმდინარეობას; ეწყობა აგრეთვე აღწერის საკითხებზე ადგილობრივი რადიოგადაცემები და სხვა.

არის ნაკლოვანებანიც; დღემდე მოუწესრიგებელია ტრანსპორტის საკითხი, აღმწერლებს უძნელდებათ რაიონის ცენტრიდან შორეულ ადგილებში მისვლა და მუშაობის ჩატარება. მოუწესრიგებელია აგრეთვე კავშირგაბმულობის მუშაობაც.

წარმოება-დაწესებულებათა ზოგიერთი ხელმძღვანელი და მუშაკი ამჟარა შეუფასებლობას იჩენს მოსახლეობის აღწერისადმი. მაგალითად, ჩალვაკის საბჭოს ბუხჰალტერმა ვუგუნავამ თავის თანამშრომელს ამხ. სვანიძეს, რომელიც გამოყოფილია აღწერისათვის, სამუშაოდან მოხსნით დაემუქრა იმ შემთხვევაში, თუ იგი მოსახლეობის აღწერაზე იმუშავებდა; მარგანტრესტის ხელმძღვანელებს დიდი დავა დასჭირდათ იმისათვის, რათა გაენთავისუფლებიათ სამუშაოდან აღწერის ინსტრუქტორ-კონტროლიორებად გამოყოფილი კიკნაძე და ბაქრაძე. ასეთივე დამომარეობას ჰქონდა ადგილი რაიონის „საქვაჭრობაში“ და სატრანსპორტო განყოფილებაში. ეს მდგომარეობა გამოსწორდა მხოლოდ სამ. კ. პ. (ბ) ჭიათურის რაიკომის ჩარევის შემდეგ.

ჭიათურის რაიონი მზად არის მოსახლეობის სრულიად საკავშირო აღწერისათვის.

თელავის რაიონი

თელავი, (საქროსი). მოსახლეობის აღწერისათვის მზადების შემოწმებამ გვიჩვენა, რომ მასობრივი ახსნა - განმარტებითი და საორგანიზაციო მუშაობა მთელ რიგ სასოფლო საბჭოებში სუსტად არის დაყენებული.

სასოფლო საბჭოებზე მიმაგრებული რაიაღმასკომის პლენუმის წევრები ადგილებზე არაფერს არ აკეთებენ და რაიაღმასკომს დღემდეც არ მოუსმენია მათი ინფორმაციები. სუსტად მუშაობენ აღწერის ხელისშემწყობი კომისიებიც. კომისიების თავმჯდომარეებს ჯერაც არ მიუღიათ ინსტრუქტაჟი. ფშაველთა საარჩევრო განყოფილებას არა აქვს სამუშაო ოთახი, კურდღელაურის სას. საბჭოს საარჩევრო განყოფილებას სამუშაო ოთახი საბჭოზე დაშორებით გამოუყვეს. დანარჩენ საბჭოებში საარჩევრო განყოფილებისათვის გამოყოფილია ბინები, მაგრამ მისათანადო კეთილმოწყობაზე არავინ ზრუნავს.

აღწერის უდიდესი პოლიტიკური მნიშვნელობა შეგნებული არა აქვს აღწერის ზოგიერთ მუშაკს — აღმწერთა მოსამზადებელი კურსები მიატოვეს გ. ბალართრიშვილმა, ვ. მესხიშვილმა, ა. გრებელაშვილმა და ა. აჯამამუკოვმა. მათს წინააღმდეგ ზომები არავის მიუღია.

ძალზე სუსტად მუშაობს რაიონის კავშირგაბმულობა; დუისის, ჯოყოლოს, მაღრაანის, ქვემო ალვანის, კონდოლისა და სხვა სასოფლო საბჭოებში სატელეფონო ქსელის მუშაობა მოუწესრიგებელია, რის გამო შეუძლებელი ხდება რაიონიდან კავშირის დაჭერა აღნიშნულ საბჭოებთან. კავშირგაბმულობის რაიონის განყოფილების უფროსი ამხ. მატუაშვილი ამ საქმეს უპასუხისმგებლოდ ეკიდება.

სას. საბჭოებში მოუწესრიგებელია გარდაცვალებულთა და ახალდაბადებულთა აღრიცხვა. სოფ. აკურაში ჩაუწერელი არიან ახალდაბადებულნი და ამოუწერელი არიან გარდაცვალებულები.

ბაღდათის რაიონი

ბაღდათი, (საქდესი). მოსახლეობის საკავშირო აღწერის სამზადისი ბაღდათის რაიონში დროულად დაიწყო. რაიონი დაყოფილია 2 საარჩევრო განყოფილებად და 14 სტრუქტორო უბნად. 1-ლ დეკემბრიდან ინსტრუქტორ-კონტროლიორთა და აღმწერთა კადრების მოსამზადებლად მოეწყო 20-დღიანი გადასამზადებელი კურსები. კურსები გაიარა 19 ინსტრუქტორ-კონტროლიორმა და 70 აღმწერმა. კურსდამთავრებულთა შემოწმებიდან გამოირკვა, 70 აღმწერიდან 56-მა ფრიადზე დაამთავრა კურსები. საარჩევრო საქმის შესწავლაში განსაკუთრებით გამოირჩევიან ვ. ენდელაძე, ცაბიურა, ქაშაკაშვილი, შურა ბუაძე, გ. მშვილდაძე და სხვები.

რაიონის მოსახლეობაში ფართოდ არის გაშლილი მასობრივი ახსნა-განმარტებითი მუშაობა მოსახლეობის სრულიად-საკავშირო აღწერის მნიშვნელობაზე. კოლმეურნეობათა საერთო კრებებზე და სასოფლო საბჭოებში საუბნო კრებებზე ფართოდ იქნა განხილული აღწერის მნიშვნელობა. ამჟამად მიმდინარეობს საკომლო სიების შემოწმება.

წითელ-წყაროს რაიონი

წითელი წყარო, (საქდესი). საბჭოების მიხედვით შედგენილია სქემატური გეგმები, მომზადებულია 32 აღმწერი. მომზადებულია 15 ინსტრუქტორ-კონტროლიორი, აღწერაში მონაწილეობას მიიღებს 41 მასწავლებელი. წარმოება-დაწესებულებებში და კოლმეურნეობებში ჩამოყალიბებულია და მუშაობს 43 აღწერის ხელშემწყობი კომისია.

ამასთან ერთად არის ნაკლიც. სასოფლო საბჭოებმა დღემდე ვერ უზრუნველჰყვეს საკომლო დავთრების წესიერად შედგენა. პირველად შედგენილ საკოლმეურნეო დავთრებში დაშვებულ იქნა შეცდომები და ტარდება მათი ხელმეორედ შედგენა. არადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს მასობრივი ახსნა-განმარტებითი მუშაობა.

პარტიული ცხოვრება

მარქსიზმ-ლენინიზმის შესასწავლად დამოუკიდებელი მუშაობის

გამოცდილების გაცვლა-გამოცვლა

პირველი წარმატებანი

ჩემს პოლიტიკურ განათლებაზე დამოუკიდებლად მუშაობას მე შევეცადე ჯერ კიდევ 1925 წელს, როდესაც სამხედრო - სამედიცინო აკადემიის მე-5 კურსზე ვსწავლობდი. მინდოდა შემესწავლა მარქსის „კაპიტალი“. მაგრამ შეუბედი რა პირველ თავებში ჩემთვის საკმაოდ ძნელ გადმოცემას და ვერ მივიღე რა სათანადო დახმარება, მივედი ნაჩქარევ (როგორც ახლა მიეხვდი) დასკვნამდე, რომ ეს ჩემი ჭკუის საქმე არ არის.

იგივე დამემართა მეორედაც, უკვე ჩემი პრაქტიკული მუშაობის წლებში. ამაში მნიშვნელოვნად დამნაშავე იყო წრეებში პროპაგანდის მეთოდი, რომელიც იმ დროს იყო გაბატონებული. ეს ახშობდა ყოველგვარ ინიციატივას, დამოუკიდებლობას. ავიღებ ჩემს თავს. ჩემი სპეციალობით მე მიჩვეული ვარ თეორიული შრომების დამოუკიდებლად კითხვას. მე კი, როგორც კომუნისტს, მაიძულებდნენ შემესწავლა მარქსიზმ-ლენინიზმის კლასიკოსების ნაწარმოებანი წრეებში, ამასთან მოწყობილი არ იყო კვალიფიციური კონსულტაციები და ლექციები.

პროპაგანდის სკოლარული მეთოდი არ აოვიძებდა ინტერესს და მისწრაფებას მარქსიზმ-ლენინიზმის ნაწარმოებებზე დამოუკიდებელი მუშაობისაკენ.

„სააკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ გამოცემამ მძლავრი ბიძგი მისცა მარქსიზმ-ლენინიზმის ნაწარმოებთა ღრმად შესწავლას. ბევრმა პარტიულმა და უპარტიო ბოლშევიკმა უარჰყო ცრურწმენა, თითქოს „შეუძლებელი“ იყოს თავისი პოლიტიკური განათლების ამაღლებაზე დამოუკიდებლად მუშაობა.

მე მტკიცედ გადავწყვიტე, ლენინ-სტალინის პარტიის გმირული ისტორიის შესწავლასთან ერთად, შევისწავლო მარქსის გამოჩენილი მეცნიერული ნაწარმოები „კაპიტალი“. ამაში მე მნიშვნელოვნად დამეხმარა „პრავდაში“ გამოქვეყნებული სტატია „როგორ შევისწავლოთ მარქსის „კაპიტალი“. მე დავრწმუნდი, რომ ამ შესანიშნავი მეცნიერული ნაწარმოების ღრმად შესწავლა მე შემიძლია.

სანამ პარტიის ისტორიის ღრმად შესწავლას შევუდგებოდი, მე წავიკითხე მთელი წიგნი — „სააკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსი“ და ამით შემექმნა საერთო წარმოდგენა მასზე. ამის შემდეგ ხელი მოვკიდე ღრმად შესწავლას კონსპექტის შედგენით.

პირველი თავის შესწავლისას წავიკითხე: პლეხანოვის წიგნი „ჩვენი უთანხმოებანი“ და ვ. ი. ლენინის „რანი არიან „ხალხის მეგობრები“ და როგორ ომობენ ისინი სოციალ-დემოკრატების წინააღმდეგ?“. მეორე თავისათვის საჭირო გახდა ერთხელ კიდევ წამეკითხა (თავის დროზე უკვე წაკითხული მქონდა) ლენინის წიგნები: „რა ვაკეთოთ?“, „ნაბიჯი წინ, ორი ნაბიჯი უკან“.

ახლა დავამთავრე „კაპიტალის“ III თავის შესწავლა და ვ. ი. ლენინის წიგნი „სოციალ-დემოკრატიის ორი ტაქტიკა დემოკრატიულ რევოლუციაში“.

მე ვცდილობ საუკეთესო მწერლების ნაწარმოებებში ვიპოვო საილუსტრაციო მასალა ჩვენი წარსულის უკეთ გაგებისათვის. მაგალითად, „სააკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ პირველ თავზე რომ ვმუშაობდი, სადაც ლაპარაკია იმაზე, რომ ბატონყმობის გაუქმების შემდეგაც მემამულეები კვლავ სჩაგრავდნენ გლეხებს, მე წავიკითხე ნიჭიერი რუსი პოეტის ნ. ა. ნეკრასოვის ლექსები. მათში ნაჩვენებია გლეხთა მწარე ცხოვრება. მემამულეების მიერ მათი ექსპლოატაცია და აბუჩად აგდება ბატონყმობის დროს და 1861 წლის რეფორმის შემდეგ.

ჩემში ასე მუშავდება დაუძლეველი მოთხოვნილება სისტემატურად ავიმაღლო პოლიტიკური განათლება. როგორც მეუცნაურება, როდესაც ისეთი დღე გამოვა ხოლმე, რომ გაზეთს ვერ ეკითხულობ.

ზოგიერთი ამხანაგი იცხადებს, საკუთარ თავზე მუშაობისათვის დრო არა გვყოფნისო. ეს არ არის მართალი. თვითეულ მუშაკს, როგორადაც არ უნდა იყოს იგი დატვირთული, შეუძლია იპოვნოს და კიდეც უნდა იპოვნოს დრო სწავლისათვის. საჭიროა მხოლოდ გემო გაუგო თეორიას, გამოიჩინო ამაში წეღუპოვრობა და ხასიათის სიმტკიცე, გონივრულად მოაწყო სამუშაო დრო. მეც ძალიან დატვირთული ვარ. მაგრამ ეს ხელს არ მიშლის ყოველდღე ორ-ორი საათი მოვანდომო წიგნზე, საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის შესწავლაზე დამოუკიდებლად მუშაობას. სწავლისათვის მირჩევნია დილის საათები.

საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ისტორიული დადგენილება „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ გამოშვებასთან დაკავშირებით პარტიული პროპაგანდის დაყენების შესახებ“ ბოლოს ულებს კუსტარულობას და არევ-დარევას. რაც პროპაგანდაში იჭრიფოდა. მარქსიზმ-ლენინიზმის შესწავლის მთავარი, ძირითადი მეთოდი უნდა გახდეს წიგნზე დამოუკიდებლად მუშაობის მეთოდი.

ბრიანსკის პოლიკლინიკის უჭმი როზოვი
(„ბრიანსკი რაბოჩი“).

ჩაჭარდა ხაშურის რაიკომის პლენუმი

ხაშური, 26 დეკემბერი (საქდესი). ამ დღეებში ჩატარდა სააკ. კ. პ. (ბ) ხაშურის რაიკომის შეხუთე პლენუმი. პლენუმმა მოისმინა ამხ. ღუდუშაურის მოხსენება რაიკომის განვლილი მუშაობის შესახებ.

მოხსენების გამო გამართულ კამათში მონაწილეობა მიიღო 20 კაცმა. სხვა სამუშაოზე გადასვლასთან დაკავშირებით პლენუმმა რაიკომის მდივნის მოვალეობისაგან გაანთავისუფლა ამხ. ღუდუშაური.

პლენუმმა რაიკომის პირველ მდივნად აირჩია ამხ. **ალექსანდრე ხუჯაძე.**

თამარ ძაძამია მიღებულია პარჯიაში

წალენჯიხა, (საქდესი). ლიის სერგო ორჯონიკიძის სახელობის კოლმეურნეობის პირველადმა პარტორგანიზაციამ სააკ. კ. პ. (ბ) რიგებში მიიღო საუკეთესო სტახანოველი ჩაის მკრეფავი, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი თამარ მიხეილის ასული ძაძამია.

ალექსანდრე მრევლიშვილი

(გარდაცვალებიდან 5 წლის შესრულების გამო)

ალ. მრევლიშვილი სიმართლის მხატვარი იყო და მიტომაც მისმა ნათელმა და აზრიანმა სურათებმა უყვარვინა მისი სახელი.

გასული საუკუნის 80-იანი წლების სასწარკეთილებამ, პირველი რევოლუციის დამარცხების შემდეგ გამძვინვარებულმა რეაქციამ, იმპერიალისტური ომის გამხრწნელმა ატმოსფერომ მოსწამლა და მეწვრილმანურ განწყობილებათა ჭაობმა ჩაითრია რეალისტური ხელოვნებისაგან გზააცდენილი ზოგიერთი ოსტატი. ალ. მრევლიშვილი კი დარჩა თავისი რეალისტური ფუნჯის ბოლომდე ერთგული და მისი ხმა გაბედულად ისმოდა სიმართლის მთქმელი, ბოროტების მამხილებელი ხელოვნების დასაცავად. 1914 წ. ქართული სცენის მოღვაწეთა ყრილობისათვის ჩატარებული ანკეტის კითხვებზე: „რას უსურვებთ ქართულ თეატრს?“,—უკვე ათიული წლების შემოქმედებით სახელმოხვეჭილმა მხატვარმა ა. მრევლიშვილმა უპასუხა: „ვუსურვებ, რომ უტყუარი სარკე იყოს ცხოვრებისა; რომ გვიჩვენებდეს ჩვენს თვალში ძელსაც გულის წუხილს თუ მხნეობას სწორად აღგვიძოავდეს; მასთან იყვეს ყველაფერში შნოიანად გამომჩინებელი“. ამ სიტყვებში შესანიშნავი ლაკონიურობით არის აღბეჭდილი რეალისტი ოსტატის მხატვრული მრწამსი,—ის, რის განხორციელებასაც მთანდომა მხატვრობა თავისი სიცოცხლე.

ალ. მრევლიშვილის მხატვრობა მართლაც რომ „უტყუარი სარკე იყო ცხოვრებისა“. მის ცხოველ ტილოებზე მართლად და დამაჯერებლად, ჩაგრულთა თანაგრძნობით და მტარვალებისადმი ზიზღით არის ასახული ქართველი ხალხის ცხოვრება. მისი შემოქმედება არის სარკე, რომელშიაც ასახულია გლეხკაცობის ჩაგვრა-წამება მემამულეთაგან („ტყეში მოსწრეს“), მშრომელთა აღვირახსნილი ყვლეფა მევახეზე ჩარჩ-ვაჭრებისაგან, („დაბალი ღობე“), ხუცეს-დიაკვნებისაგან („დრამის აჯრეფა“) და მეჭრთამე ჩინოვნიკებისაგან („კანცელარიის წინ“).

ალ. მრევლიშვილი შორს იყო ყოველგვარი ილუზიებისაგან, არასოდეს არ უთვრალებია თავისი ფუნჯი ცუდის ქარგად მოჩვენებისათვის, მას ჰყოფნიდა გამბედაობა საკუთარი ქვეყნის ცხოვრებაში „ძელი დაენახა“ და თავის ხელოვნების ენაზე ყველასათვის მისაწვდომად სიმართლე ეთქვა. ის არ სწერდა ფერმიტყეელებითი ეფექტებისათვის, მას ახელილი ჰქონდა თვალები ცხოვრების უკუღმართობაზე და გაბედულად სწერდა მამხილებელ სურათებს.

ა. მრევლიშვილის ფუნჯი ნაციონალურ-გამანთავისუფლებელი ბრძოლის ჰანგზე დაც ღერდა („კრწანისის ბრძოლის შემდეგ“) და ბარათაშვილის რომანტიული ამბოხის გამომხატველ მერანის ქროლვასაც უმღეროდა („მერანი“). მაგრამ უმეტესად კი მაინც სოციალური უსამართლობის მამხილებელ ტილოებს ჰქმნიდა („განთიადი პარიზში“, „მეცენატი ლუქსემბურგის მუზეუმში“). მისი ფუნჯი პასიური აღმწერლობით როდი იზღუდებოდა, მხატვარს სოციალური პერსპექტივა გაეხნა, მისი ნახატებიდან მოისმის 1905 წ. რევოლუციური ბრძოლისაკენ მომწოდებელი ხმა („1905 წ. რევოლუციის ამსახველი პანოების ესკიზი“).

ა. მრევლიშვილის შემოქმედებას ღრმა ინტერნაციონალიზმი ახასიათებდა, ის ერთნაირი სიყვარულით სწერდა ქართველი და რუსი გლეხკაცობის ბედზე, ერთნაირი სიძულვილით ამხელდა რუსი მემამულისა თუ ქართველი თავადის, ქართველი მევახშის და პარიზელი ბურჟუას უსამართლობას.

რეალისტ ოსტატს შესანიშნავად ეხერხებოდა ამბავის თხრობა. ამ მხრით მას ჭარბობდა ველ მხატვრებში ბადალი არ გამოსჩენია. პირდაპირ განცვიფრებთ მისი რეალისტური ხედვის სიმახვილე. ცხოვრების ღრმა ცოდნა, მოვლენის აზრის სწორად ამოხსნის უნარი და მოსახრობა ამბის ფერისა და ხაზის ხელოვნების ენაზე თარგმნის ოსტატობა.

ალ. მრევლიშვილის ყოველი სურათი ნათელია და ამაღელვებელი. და ეს იმიტომ, რომ ფერმიტყეელებაში ძნელად მისაღწევ ზომიერებას იჩენს, მისი პალიტრა იშვიათად უხვია, რომ სურათის აზრი ნათელი გახადოს და იმავნად თავშეკავებულია, რომ მთავარი არ დაჩრდილოს.

1933 წლის გამოფენაზე ალ. მრევლიშვილი წარმოდგენილი იყო ცხობილი სურათით—„გამოსასვლელი დღე“. რომელმაც დიდი ყურადღება მიიქცია. ამ ნაწარმოებში მხატვარმა ასახა სტალინური ხუთწლედის განხორციელებით შექმნილი ბედნიერი ცხოვრების სურათი. მხატვარს აღარ დასცალდა ამ ახალ თემატიურ გზს მიჰყოლოდა და თავისი ახალი სურათებით კვლავაც გაემდიდრებინა დიადი ეპოქის ამსახველი სურათების გალერეა.

ძველი თაობის ქართველ მხატვართაგან ალ. მრევლიშვილი უთუოდ გამოირჩეოდა ხალხის სოციალ-პოლიტიკური ცხოვრებისადმი ღრმა ინტერესით. ხალხის ცხოვრების სიმართლით ასახვას შეალია მან თავისი სიცოცხლე.

დროული იქნებოდა მოგვეწყო ალ. მრევლიშვილის სურათების გამოფენა.

დ. ჯანელიძე

პრესის მიმოხილვა

არ დავკმაყოფილდეთ ძილნელვებით

„ჯყიგუღის მაღაროელი“

საქ. კ. პ. (ბ) ტყიბულის რაიკომისა და რაიაღმასკომის ორგანო.

ტყიბულის მოლშევიკებმა სერიოზული წარმატებები მოიპოვეს პარტიისა და მთავრობის სტალინური დავალების—საქართველოსა და ამიერ-კავკასიის მრეწველობის საკუთარი ქვანახშირით უზრუნველყოფის განხორციელებისათვის ბრძოლაში. პირველად ტყიბულქვანახშირის ტრესტის არსებობის მთელს ისტორიაში წლიური გეგმა ვადაზე ადრე—19 დეკემბრისათვის შესრულდა.

ტყიბულის მაღაროელთა ამ წარმატებაში თავისი წვლილი მიუძღვის გაზეთ „ტყიბულის მაღაროელსაც“. „ტყიბულის მაღაროელი“ სისტემატურად აშუქებს მაღაროების მუშათა და ინჟინერ-ტექნიკურ მუშაკთა ბრძოლას ქვანახშირის ამოღების გაზრდისათვის. გაზეთი აშუქებს მაღაროებში პარტიულ-პოლიტიკური მუშაობის საკითხებს, იბრძვის პარტიული მუშაობის გაუმჯობესებისათვის. გაზეთი აშუქებს, თუ როგორ ხორციელდება სტალინური სახალხო კომისრის ამხანაგ ლ. მ. კაგანოვიჩის მითითებები მოსამზადებელ სამუშაოთა ჩამორჩენის ლიკვიდაციის, ანტიმექანიზატორულ განწყობილებათა აღმოფხვრისა და მექანიზმების სრული გამოყენების, შრომის ნაყოფიერების გაზრდისა და თვითღირებულების შემცირების, ცალკეულობის დანერგვისა და სხვა მრავალი საკითხის შესახებ. თავისი 20 სექტემბრის ნომრის სარედაქციო წერილში—„როგორ სრულდება ამხანაგ კაგანოვიჩის ბრძანება“ გაზეთი ამეღავნებს მანქანათა გამოუყენებლობის ფაქტებს, აღნიშნავს მოსამზადებელი სამუშაოების ჩამორჩენას და აფაშკარავებს მის მიზეზს. 24 სექტემბრის ნომრის მოწინავე წერილში „ცვლის უფროსი“ დაყენებულია მნიშვნელოვანი საკითხი ცვლის უფროსთა ტექნიკური ჩამორჩენილობის ლიკვიდაციის შესახებ. „ცვლის უფროსთა შორის ტექნიკური უცოდინარობის ლიკვიდაცია,—ნათქვამია ამ მოწინავეში,—ერთერთი მთავარი ამოცანაა. იგი მთავარია იმიტომაც, რომ ამჟამად გაცხოველებით მიმდინარეობს მაღაროების მექანიზაცია“. 30 სექტემბრის ნომერში დაბეჭდილი წერილი „რატომ ჩამორჩა უბანი“ საქმიანია და ეხმარება მაღაროელებს ნაკლოვანებათა აღმოფხვრაში. ანტიმექანიზატორულ განწყობილებათა წინააღმდეგ მიმართულია 24 ოქტომბრისა და 12 ნოემბრის ნომრებში დაბეჭდილი წერილები—„პიტკარლოდერი“ საუცხოოდ მუშაობს“ და „სახკომის მითითება არ სრულდება“. 18 დეკემბრის ნომერში გაზეთმა დაბეჭდა წერილი „რა მოგვცა ციკლურობის გრაფიკის დანერგვამ“. მრავალი ასეთივე საქმიანი წერილი იბეჭდება „ტყიბულის მაღაროელში“.

გაზეთი სისტემატურად იბრძვის სოციალისტური შეჯიბრების აღმავლობისათვის, სტახანოვური მოძრაობის ზრდისათვის. ის აღრმავებდა და აძლიერებდა ახალგაზრდა მაღაროელთა შეჯიბრებას დედა-სამშობლოსათვის საჩუქრების მოსამზადებლად, ფართოდ აშუქებდა წინასაოქტომბრო შეჯიბრების მიმდინარეობას, აღრმავებს და ზრდის შეჯიბრებას დონბასის და ტყიბულის მაღაროელთა შორის. მთავარი აქ ის არის, რომ გაზეთი არ კმაყოფილდება ვალდებულებათა აღების შესახებ ცნობების მოთავსებით, არამედ ახდენს ამ ვალდებულებათა შესრულების პოპულარიზაციასაც. თუმცა აშვიათად, მაგრამ მაინც გაზეთი ბეჭდავს მასალებს სტახანოველთა გამოცდილების შესახებ. კარგია, მაგალითად, 18 ოქტომბრის ნომერში დაბეჭდილი წერილი „სტახანოველი მწერეველი ალექსანდრე დარსაძე“. ასევე კარგია 18 ნოემბრის ნომერში დაბეჭდილი წერილი „ყველას შეუძლიან გახდეს სტახანოველი“. მიუხედავად ამისა, უნდა აღინიშნოს, რომ გაზეთის მუშაობა სტახანოვური მუშაობის გამოცდილების ურთიერთგაზიარების დარგში საკმაო არ არის.

გაზეთი დიდ ყურადღებას უთმობს მუშათა კულტურულ-საყოფაცხოვრებო პირობების შემდგომი გაუმჯობესების საკითხს, თავსიბს წერილებს ბინათა მშენებლობის, მათი რემონტის, სასადილოების მუშაობის და სხვათა შესახებ. გაზეთი ამეღავნებს მრავალ ნაკლს, მაგრამ მას ერთხელაც არ უცდომებია თავისი მკითხველებისათვის, თუ რა ზომები იქნა მიღებული მის მიერ მხილებულ ნაკლოვანებათა გამოსასწორებლად. ეს ნიშნავს, რომ გაზეთი ბოლომდე არ მიჰყვება დაწყებულ საქმეს, არ აწყობს შესრულების შემოწმებას.

ჯერ კიდევ თავისი 16 იელისის ბრძანებაში „ტყიბულქვანახშირის ტრესტის მუშაობის შესახებ“ ამხანაგმა ლ. მ. კაგანოვიჩმა აღნიშნა:

„შრომის დისციპლინა ტრესტში შემავალ მაღაროებში დაბალ დონეზე დგას. მაგალითად, ლენინის სახელობის მაღაროში აპრილში 620 მუშიდან ყოველდღიურად სამუშაოზე არ ცხადდებოდა 60-80 კაცამდე, სამუშაოზე გამოუცხელებამ 14-20 პროცენტს მიაღწია. მსგავს მდგომარეობას, შრომის დისციპლინის დარღვი, ადგილი აქვს სტალინის სახელობის მაღაროშიც“.

ამხანაგ კაგანოვიჩის ბრძანების ეს მუხლი გაზეთ „ტყიბულის მაღაროელს“ ავალებდა ფართო მუშაობა გაეშალა შრომის დისციპლინის განმტკიცებისათვის, მუშათა დენადობისა და ფრენობის ლიკვიდაციისათვის. ნამდვილად გაზეთს ამ დარგში აქამდე არაფერი გაუკეთებია. გაზეთის მეზედეთ ვერც კი გაიგებთ, თუ რა მდგომარეობაა ტყიბულის მაღაროებში შრომის დისციპლინის მხრივ. ახლა მაინც, როდესაც ჩვენს ქვეყანაში გაიშალა საერთო ბრძოლა სოციალისტური შრომის კულტურის განმტკიცებისათვის, შრომის რკინისებური დისციპლინის დანერგვისათვის, „ტყიბულის მაღაროელმა“ სასწრაფოდ უნდა მოახდინოს გარდატეხა და გამოასწოროს საქმე.

ტყიბულის მაღაროელების წინაშე მომავალ წელს ახალი უფრო დიდი ამოცანები დგას. გაზეთი „ტყიბულის მაღაროელი“ არ უნდა დაკმაყოფილდეს მიღწეულით. მან ყოველმხრივ უკეთესად უნდა იმუშაოს, რომ სათანადო დახმარება გაუწიოს ტყიბულის ბოლშევიკებს მათზე დაკისრებულ ამოცანათა განხორციელების საქმეში.

თბილისი. ტომაევისა და ტროლეიბუსის ტრესტის ბიბლიოთეკის გამგე ამხ. ვ. შუბლაძე (მარცხნივ) კონსულტაციას უწევს პარკის მუშა-მოსამსახურეებს, რომლებიც სწავლობენ სააკ. კ. პ. (ბ) ისტორიას.
ფოტო ვ. ჩერკასოვისა („სოიუზფოტოს“ სააკ. განყ.).

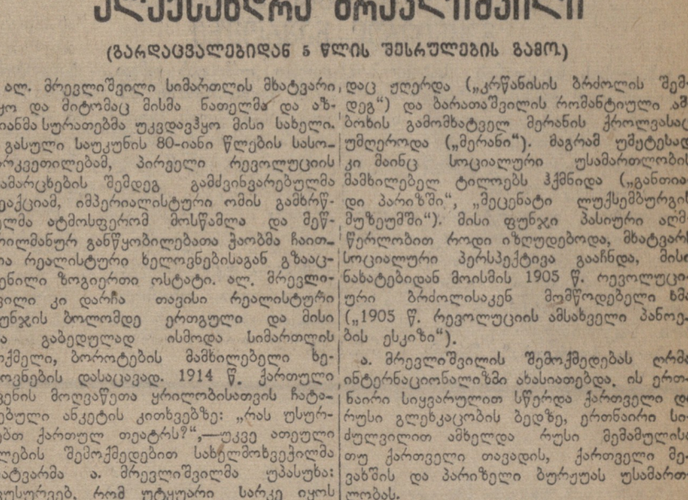

მთავრდება სასწავლო წლის მეორე მეოთხედი. სურათზე: თბილისის №-58 არასრული საშუალო სკოლის ფრიადოსანი მოწაფეები ი. როზინა, ლ. ხუბიანი, რ. აგუროვა სწავლობენ გეოგრაფიას.
ფოტო მ. კვირიკაშვილისა („სოიუზფოტოს“ სააკ. განყ.).

ნ. ბაიდაშვილი

საქ. კ. პ. (ბ) ტყიბულის რაიკომის მდივანი

საფუძვლიანად დავეუფლოთ მარქსიზმ-ლენინიზმის თეორიას

„სააკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსი“ პარტიული და საბჭოთა კადრების პოლიტიკურად გამწოთობის, მათი ბოლშევიკური სულისკვეთებით აღზრდის საუკეთესო საშუალებას წარმოადგენს.

პარტიული პროპაგანდის დაყენებაში არსებული ყველა ის ნაკლოვანებანი, რომლებიც სააკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებაშია აღნიშნული, დამახასიათებელი იყო ტყიბულის რაიონისათვისაც. პარტიული განათლების ქსელში არსებული კუსტარულობა და არაორგანიზებულობა იწვევდა პროპაგანდის ხარისხის დაქვეითებას. პირველადი პარტორგანიზაციები გატაცებული იყვნენ იმით, რომ „გაეერთიანებინათ წრეებში ყველა კომუნისტი, აეღოთ გეზი იმაზე, რომ რაოდენობრივად გაეფართოვებინათ პარტიული წრეების ქსელი და გამოეყენებინათ ჯკლებლივ ყველა კომუნისტის, და თანაც სავალდებულო წესით, ხელაღებით „ჩაბმას“ პარტიულ წრეებში“. სწორედ ასეთი უხეირო მუშაობის შედეგი იყო, რომ ტყიბულის რაიონში მუშაობდა პარტიული განათლების 37 წრე, რომლებშიც ჩაბმული იყო 1200-ზე მეტი კაცი. ამასთან ყველა წრე არ იყო უზრუნველყოფილი სათანადოდ მომზადებული პროპაგანდისტებით.

სუსტად მუშაობდნენ პარტორგანიზაციები საბჭოთა ინტელიგენციის მარქსისტულ - ლენინური თეორიით შეიარაღებისათვის. საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ ტყიბულში აღიზარდა საბჭოთა ინტელიგენციის შესანიშნავი კადრები. მარტო ტყიბულის მაღაროებში ამჟამად 300-ზე მეტი ინჟინერი, ტექნიკოსი, ექიმი, მასწავლებელი, გეოლოგი და სხვა სპეციალისტი მუშაობს.

ტყიბულის რაიონის სოფლებში ენერგიულად მუშაობენ მასწავლებლები, აგრონომები, ექიმები, კოლმეურნეობათა თავმჯდომარეები, ბრიგადირები — პარტიისა და ხალხის ერთგული ადამიანები, საბჭოთა ინტელიგენციის საუკეთესო წარმომადგენლები.

პარტიული და არაპარტიული ინტელიგენციის მარქსისტულ-ლენინური გამობრძმედის საქმეს ტყიბულის რაიონის პარტიული ორგანიზაციები დღემდე ჯეროვან ყურადღებას არ აქცევდნენ. ასე, მაგალითად, ლენინის სახელობის მაღაროს პარტორგანიზაციის მუშაობა ინტელიგენციასთან იმით ამოიწურებოდა, რომ ისინი „ჩაბმული“ იყვნენ პარტიული განათლების წრეებში. მათ პარტიის ისტორიას ასწავლიდა ისეთი პროპაგანდისტი, რომელიც თავის მსმენელებზე უფრო ნაკლებად იყო მომზადებული.

ეს ფაქტი მარტო ლენინის სახელობის მაღაროსათვის არ არის დამახასიათებელი. ასეთ მდგომარეობას ადგილი ჰქონდა სტალინის სახელობის მაღაროშიც. „ტყიბულქვანახშირის“ ტრესტში და სხვაგანაც.

სააკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებაში აღნიშნულია კუსტარულობა და უკონტროლობა პროპაგანდისტების შერჩევასა და პროპაგანდისტთა სემინარების ხელაღებით დანერგვაში. ლენინისა და სტალინის სახელობის მაღაროებში არსებული პარტიული კაბინეტები უზრუნველყოფილი არ იყვნენ სათანადოდ მომზადებულ ხელმძღვანელებით.

სააკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტი ტყიბულში, სოფელ ორპირში და ტყიბულის მაღაროებში მოიწვია ინტელიგენციის კრებები. ამ კრებებში 700-ზე მეტმა კაცმა მიიღო მონაწილეობა.

კრებებზე აღნიშნულ იქნა საბჭოთა ინტელიგენციის უდიდესი როლი სოციალისტური მშენებლობის ყველა ფრონტზე და ის დიდი დახმარება და გულისხმიერი მზრუნველობა, რომელსაც საბჭოთა ინტელიგენციისადმი იჩენენ პარტია, მთავრობა და პირადად ამხანაგი სტალინი.

14 დეკემბერს სააკ. კ. პ. (ბ) ტყიბულის რაიკომის ხელმძღვანელობით, რაიონული გაზეთის „ტყიბულის მაღაროელის“ რედაქციასთან ერთად, ჩატარდა მუშსფკორთა და კედლის გაზეთების რედაქტორთა რაიონული შეკრება, რომელმაც დასახა სათანადო ღონისძიებანი სააკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 14 დეკემბრის დადგენილების ცხოვრებაში გატარებისა და ძირეული პრესის მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესებისათვის.

სააკ. კ. პ. (ბ) ტყიბულის რაიკომის ბიურომ ლექტორებად დაამტკიცა ამხ. ერ. ბუბაშვილი, ალ. ბელქანია, რ. გიორგაძე, მ. გელაშვილი, პ. პროტასენკო და შ. კოპალეიშვილი. პარტრაიკომის ბიურომ ამავე სხდომაზე კონსულტანტებად დაამტკიცა 4

თბილისის პასტერის სადგური

(1888—1938)

შემდინარე წელს არსებობის 50 წელიწადი შეუსრულდა თბილისის პასტერის სადგურს, რომელიც ამჟამად საქ. ჯანსაჩკომის ეპიდემიოლოგიის, მიკრობიოლოგიის და ბაქტერიოფაგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის შემადგენლობაში შედის.

50 წლის განმავლობაში პასტერის სადგური ატარებდა თავის შეუშრნეველ, მაგრამ დიდმნიშვნელოვან მუშაობას. განუწყვეტლივ ეხმარებოდა ცოფიანი და ცოფის მხრივ საეჭვო ცხოველებისაგან დაკბენილთ და არა ერთი ათასი ადამიანი გადაურჩენია მძიმე და აუცილებლად სასიკვდილო ავადმყოფობისაგან.

1886 წლის მეორე ნახევარში ყოფილი ვაკავკასიის ოლქის ჰიგიენური ლაბორატორია შეუდგა პასტერის ახლად შემუშავებული ანტირაბიული ვაქცინაციის მეთოდის წინასწარ შესწავლას. მუშაობამ გასტანა 1887 წლის ბოლომდე, რის შემდეგ ლაბორატორიაში მომუშავე მედიცინის დოქტორი ფინკელშტეინი გაემგზავრა პარიზში პასტერის ინსტიტუტში ანტირაბიული ვაქცინაციის სათუჯლიანად შესასწავლად თვით პასტერთან. ფინკელშტეინმა პარიზიდან ჩამოიყვანა შინაური ცხოველები (ბაშები), რომელთაც პარიზში შეუშხაპუნეს ცოფის შხამი, და 1888 წლის 12 ივლისს საქართველოს დედაქალაქ თბილისში დაიწყო მუშაობა პასტერის სადგურმა. 1918 წლამდე თბილისის პასტერის სადგური წარმოადგენდა ყოფილ კავკასიის სამხედრო-სამედიცინო ლაბორატორიის განყოფილებას.

1918 წელს პასტერის სადგური გადავიდა ახლად დაარსებულ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ხელში, როგორც სანიტარული ინსტიტუტის პასტერის განყოფილება. 1926 წელს პასტერის სადგური გამოეყო სახელმწიფო უნივერსიტეტს და გადაეცა ჯანმრთელობის კომისარიატს, 1927 წელს შეუერთდა ჯანსახკომის ეპიდემიოლოგიის, მიკრობიოლოგიის და ბაქტერიოფაგიის სამეცნიერო-კვლევითს ინსტიტუტს, როგორც პასტერის განყოფილება.

1924 წლამდე ანტირაბიული ვაქცინაცია მოწყობილი იყო მხოლოდ თბილისის პასტერის სადგურზე. ანტირაბიული ვაქცინაციის დეცენტრალიზაციის მიზნით საქართველოს ჯანსახკომის განკარგულებით პასტერის სადგურის ფილიალები გაიხსნა 1924 წელს ქ. სოხუმში, 1926 წ. ქ. ბათუმსა და ქუთაისში, 1931 წელს ქ. მახარაძეში და 1935 წელს თელავში.

1924 წლამდე თბილისის პასტერის სადგურს არა ჰქონდა არავითარი სტაციონარი რაიონებიდან ჩამოსული ავადმყოფებისათვის. მათ ეთავსებოდით რესპუბლიკის მთავარ საავადმყოფოში (კლინიკურ ინსტიტუტში). 1924 წელს ჯანსახკომის განკარგულებით გაიხსნა სტაციონარი ქალაქის. პირველ საავადმყოფოში 5 კილომეტრის დაშორებით პასტერის სადგურიდან. 1929 წელს სტაციონარი გადმოტანილ იქნა პასტერის სადგურის შენობაში და იგი უზრუნველყოფილია საჭირო ავეჯეულობით, თეთრეულით, საწოლებითა და ჭურჭლით ოცი ავადმყოფისათვის.

მუშაობა პასტერის სადგურისა თავისი ხასიათის მიხედვით იყოფა რამდენიმე ნაწილად:

1. დაკბენილ ადამიანთა პროფილაქტიკა ანტირაბიული ვაქცინის საშუალებით.

ახლად მოსულ დაკბენილთა ამბულატორიული მიღება, ვაქცინაციის დანიშვნა და გატარება. კონსულტაცია სხვადასხვა შეკითხვებზე, ჭრილობების შეხვევა და მკურნალობა.

რა გააკეთა ამ მხრივ პასტერის სადგურმა?

თუ გადავათვალიერებთ წლიურ ანგარიშებს საერთოდ 50 წლის განმავლობაში თბილისის პასტერის სადგურზე მიღებულია 47.341 დაკბენილი და დადორბლილა ადამიანი, მათ შორის დაკბენილი 28.600. მათ გაუკეთდათ 662.760 ინექცია, ჭრილობების შეხვევა 142.020. 50 წლის განმავლობაში ცოფით ავად გახდა 48 ადამიანი.

2. თბილისის პასტერის სადგურს ანტირაბიული ვაქცინაციის მოსახლეობასთან დაახლოებისა და საერთოდ დეცენტრალიზაციის მიზნით, გარდა თავისი ფილიალებისა, რომელნიც უკვე მუშაობენ, გათვალისწინებული აქვს ანტირაბიული ასაცრელი პუნქტების გახსნა რესპუბლიკის 16-20 ადგილას.

3. ლაბორატორიის საწარმოო მუშაობა გამოიხატება ასაცრელი მასალის მომზადებაში როგორც თვით სადგურზე ვაქცინაციის ჩასატარებლად, აგრეთვე ფილიალებისთვის და ასაცრელი პუნქტებისთვის. საერთოდ ერთი წლის განმავლობაში მზადდება 150 ლიტრი ანტირაბიული ვაქცინა.

4. ლაბორატორიული მუშაობა მდგომარეობს ცოფიანი და ცოფის მხრივ საეჭვო ცხოველების ლეშის პათოლოგო-ანატომიურ გაკვეთაში და მათი ტვინის გამოკვლევაში ნეგრის სხეულებზე, რომლის საშუალებითაც ირკვევა ცხოველის ცოფიანობა. ამგვარი გამოკვლევები წელიწადში ტარდება 150-160-მდე.

5. პასტერის სადგურში მომუშავე ექიმები ატარებენ ცდებს ლაბორატორიულ ცხოველებზე სხვადასხვა ანტირაბიული ვაქცინაციის მეთოდების შესწავლის მიზნით და თბილისის პასტერის სადგურის ლაბორატორიული ცოფის შხამის ბიოლოგიური თვისებების შესწავლას.

ექიმი ქ. გურგენიძე.
პასტერის სადგურის გამგე

ხალხური შემოქმედება

საქართველოს ხალხური შემოქმედების სახლმა მოსკოვიდან მიიღო ცნობა, რომ იქ დიდი ინტერესი გამოიწვია სტალინური კონსტიტუციის 2 წლისთავისადმი მიძღვნილ გამოფენაზე საქართველოდან გაგზავნილმა ქართული ხალხური შემოქმედების ექსპონატებმა (მხატვრული ქარგვის, ხეზე მხატვრული კვეთილობის, ინკრუსტაციის, ქვის მხატვრული დამუშავების და სხვა ნიმუშები).

ამ ექსპონატებთან გაცნობის შემდეგ აღმოსავლეთის ხალხთა კულტურის მუზეუმმა გადასწყვიტა საქართველოს ხალხური შემოქმედების სახლს შეუკვეთოს ახალთვე ექსპონატების დამზადება. ამ ექსპონატებს მუზეუმი გამოაფენს საქართველოს კულტურის განყოფილებაში.

○

ყურძენი დეკემბერში. თბილისში, პლეხანოვის პროსპექტზე № 137 სახლის ეზოში ვენახია გაშენებული. წელს აქ ყურძენი გვიან დამწიფდა. ამჟამად ვენახში ვაზებზე ასხია მწიფე მტევნები. **სურათზე.** ვენახის პატრონი მოქ. ტატანაშვილი ათვალიერებს მტევნებს. ფოტო მ. კვირკაშვილისა („სოიუზფოტოს“ საქ. განყ.).

პირველი კატეგორიის მწვრთნელები

ფიზკულტურისა და სპორტის საკავშირო კომიტეტთან არსებულმა სახელმწიფო საკვალიფიკაციო კომისიამ პირველი კატეგორიის მწვრთნელთა სახელწოდება (ფეხბურთში) მიანიჭა საქართველოდან წარდგენილებს — ამხ. ა. ოსხავას, ა. გალპერინს, სოკოლოვს და ამხ. სოლტანს. საკავშირო საკვალიფიკაციო კომისიამ შუამდგომლობა აღძრა ფიზკულტურისა და სპორტის საკავშირო კომიტეტის წინაშე, რათა პირველი კატეგორიის მწვრთნელის სახელწოდება მიენიჭოს ავრეთვე საქართველოდან წარდგენილ ორ კაცს—ამხ. ლარიონოვსა და ა. გონელს.

○

სასამართლო ქრონიკა

რეპრესირებულმა მაღლარაულმა მალე-მალე 18-ჯერ მანეთი

დიმიტრი კონსტანტინეს-ძე მაღარაული აჭარაში საქართველოს ყოფ. პარტგამოქ. ცემლობის ლიტერატურის გამავრცელებელ აგენტად მუშაობდა. მას მინდობილი ჰქონდა პარტიულ-პოლიტიკური ლიტერატურის გავრცელება. ამისთვის მაღარაულს სახბანკის ბათუმის განყოფილებაში პირადი ანგარიშიც გაუხსნეს, სადაც მას უნდა შეეტანა გავრცელებული ლიტერატურის საფასური მაღარაულსაც შეჰქონდა აკრეფილი თანხა სახბანკში, მაგრამ ეს მხოლოდ თვალის ასახვევად, და ისევ უკანვე გამოჰქონდა. გამოტანილი დიდძალი თანხებით ის დროსტარებას უნდებოდა. მაღარაულმა მითვისება და საქართველოს პარტგამომცემლობას დააკლო 18.000 მანეთამდე.

გამფლანგველ დიმიტრი კონსტანტინეს-ძე მაღარაულის საქმეს 2 დღეს არიევდა საქართველოს უმაღლესი სასამართლო ამხ. ივ. პაპაიანის თავმჯდომარეობით.

მაღარაულთან ერთად საბრალდებო სკამზე იჯდა სახბანკის ბათუმის განყოფილების თანამშრომელი ქალი ტატიანა ვლადიმერის-ასული კლუბიცკაია, რომელსაც ბრალი ედებოდა მოვალეობისაგან დაუდევრობაში, რაც იმაში გამოიხატა, რომ ტ. კლუბიცკაიამ ბანკის კონტროლიორად ყოფნის დროს მაღარაულს გაუფორმა პირადი ანგარიში ფულის გამოტანისათვის, რამაც მას საშუალება მისცა ეფლანგა სახელმწიფო ფული.

უმაღლესმა სასამართლომ გამფლანგველ დ. მაღარაულს მიუსაჯა 5 წლით პატიმრობა და სასჯელის მოხდის შემდეგ სამოქალაქო უფლებების აყრა 2 წლის ვადით. ტ. კლუბიცკაიას მიესაჯა პატიმრობა 3 წლის ვადით, მაგრამ სასამართლომ, მიიღო რა მხედველობაში, რომ ის ავადმყოფია და პირველად იყო მიცემული პასუხისგებაში, 3 წლით პატიმრობა შეუცვალა 1 წლის იძულებითი მუშაობით.

მ. სურგულაძე.

„მ-1“ მოიგო

ახალციხე, 26 დეკემბერი (საქ.ფესი). ახალციხის რაიონის სოფელ სუფლისის მცხოვრებმა ალექსანდრე მკრტიჩის-ძე აკოპიანმა თავდაცვა-ავიაქიმის მე-12 ლატარიის ბილეთით მოიგო ავტომანქანა “მ-1“.

ახალი ამბები

ჩკალოვის სახელობის ჭუჩა. საბჭოთა კავშირის გმირის—ვალერი ჩკალოვის ხსოვნის უკვდავსაყოფად თბილისის საბჭომ 26 კომისრის რაიონში ჭიაბრიშვილის ქუჩას მიაკუთვნა ვალერი ჩკალოვის სახელი.

ტაქსების სამარშრუტო ბაზები. თბილისის ავტოტრესტს გადაწყვეტილი აქვს უახლოეს დროში გაუშვას ტაქსები წინასწარ დაწესებული მარშრუტების მიხედვით. ისევე როგორც ავტობუსები. ამ გამოცდილებამ საბჭოთა კავშირის სხვა ქალაქებში კარგი შედეგი გამოიღო.

ღ. კეცხოველის სახელობის პარჭვანათლების სახლის ღონისძიებანი

28/XII — ამხ. **ლ. გეგეშიძის** ლექცია: „პოლიტიკური თვითგანათლებისა და წიგნზე მუშაობის შესახებ“. ქართულ ენაზე. ლექცია შესდგება პლეხანოვის სახელობის კლუბის დარბაზში, საბჭოს ქ. № 124. დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

28/XII — ამხ. **პ. თავხელიძის** ლექცია: „პიროვნების როლი ისტორიაში“. ქართულ ენაზე. ლექცია შესდგება სტალინის სახელობის რაიკომის პარტკაბინეტის დარბაზში, ტატიანას ქ. № 2. დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

29/XII — ამხ. **ჭაკნელიძის** ლექცია თემაზე: „მარქსისტული პარტიის იდეოლოგიური საფუძვლები ლენინის წიგნში „რა ვაკეთოთ?“. რუსულ ენაზე.

ლექცია შესდგება ს. ორჯონიკიძის სახელობის რაიკომის პარტკაბინეტის დარბაზში, ლენინის ქ. № 11.

○

ყოველდღე ტარდება ინდივიდუალური კონსულტაციები ამხანაგებისათვის, რომლებიც შეუდგნენ „სკკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ დამოუკიდებლად შესწავლას.

კონსულტაციები ტარდება დილის 10 საათიდან 4 საათამდე და საღამოს 8-დან 11 საათამდე ქართულ და რუსულ ენებზე.

კონსულტანტების ტელეფონები: 3—18—46 და 3—61—68.

ქვანახშირი და მარგანეცი

25 დეკემბრისათვის

(ტონობით)

	გეგმა	შესრულება	%
ტყიბული	1012	1190	117.6
ტყვარჩელი	750	739	102
ჭიათურა	5530	4285	77*)

*) ჭიათურიდან ცნობა 24 დეკემბრისაა.

პასუხისმგებელი რედაქტორი
ვ. ხატიაშვილი

ხარისხი შემოქმედება

საქართველოს ხალხური შემოქმედების სახლმა მოსკოვიდან მიიღო ცნობა, რომ იქ დიდი ინტერესი გამოიწვია სტალინური კონსტიტუციის 2 წლისთავისადმი მიძღვნილ გამოფენაზე საქართველოდან გაგზავნილმა ქართული ხალხური შემოქმედების ექსპონატებმა (მხატვრული ქარგვის, ხეზე მხატვრული კვეთილობის, ინკრუსტაციის, ქვის მხატვრული დამუშავების და სხვა ნიმუშები).

ამ ექსპონატებთან გაცნობის შემდეგ აღმოსავლეთის ხალხთა კულტურის მუზეუმმა გადასწყვიტა საქართველოს ხალხური შემოქმედების სახლს შეუკვეთოს ახალთვე ექსპონატების დამზადება. ამ ექსპონატებს მუზეუმი გამოაფენს საქართველოს კულტურის განყოფილებაში.

○

საპარაშუტო სპორტის ინსტრუქტორები თბილისში

26 დეკემბერს თბილისში ჩამოვიდა პარაშუტისტთა საკავშირო შეკრების მონაწილეთა პირველი ჯგუფი. ჩამოსულთა შორის არიან: გახანგრძლივებული გადმოხტომის პარაშუტთა კონსტრუქტორი ვ. დავინეცი (კრასნოდარი), ა. სავენკოვი (მაიკოპი), ცოროევი (ნალჩიკი), გ. კაბანოვი (სტალინგრადი), ავეტისიანი (ერევანი) და სხვ. — სულ 12 კაცი.

პარაშუტისტთა შეკრების მოსამზადებელი მუშაობის ჩატარებისათვის ამ დღეებში თბილისში ჩამოვიდა სსრ კავშირის საპარაშუტო სპორტის ოსტატი, სსრ კავშირის თავდაცვა-ავიაქიმის ცენტრალური საბჭოს საპარაშუტო მომზადების განყოფილების ინსპექტორი ამხ. გ. ვ. ოსვალდი.

შეკრების მატერიალური ნაწილის მომსახურებისათვის ჩამოვიდა ავიატექნიკოსთა და მოტორისტთა ჯგუფი.

თბილისში მატერიალური ნაწილის მილების დაგვიანების გამო შეკრების გახსნა გადატანილია 1939 წლის 1 იანვრისათვის. (საქ.ფესი).

შთამომავლობისა და ისტორიისათვის

თბილისში ამჟამად მუშაობს ე.წ. „მოლაპარაკე წერილების“ ჩამწერი ბრიგადა, რომელიც აწარმოებს ხმის წამიერ ჩაწერას ცელულოიდის ფირფიტაზე. შემდეგ ეს ფირფიტა შესაძლოა პატეფონით დავუკრათ და მოვისმინოთ.

საქართველოს სახელმწიფო სათეატრო მუზეუმმა ასეთ ფირფიტებზე ჩაწერა ხელოვნების ოსტატების მოგონებები. უკვე ჩაწერილია შალვა დადიანის (სსრკ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი, დრამატურგი), აკაკი ვასაძის (სსრკ სახალხო არტისტი, ორდენოსანი), უჩა ჯაფარიძის (მხატვარი), ვიქტორ გამყრელიძის (საქართველოს სახალხო არტისტი), გრ. კილაძის (ორდენოსანი კომპოზიტორი), ელ. ჩერქეზიშვილის (სახ. არტისტი), კ. მერაბიშვილის (მოქანდაკე), პ. ამირანაშვილის (ორდენოსანი მომღერალი), ეფემია მესხის (სახალხო არტისტი, სცენის ოსტატი), შ. ღამბაშიძის (დამსახ. არტისტი) და თ. ჭავჭავაძის (ორდენოსანი) მოგონებები. ამ მოგონებებში ისინი მოგვითხრობენ, თუ როგორ ცხოვრობდნენ და მუშაობდნენ ძველთა და როგორ გაიფურჩქნა მათი ნიჭი, როგორ აყვავდა ხელოვნება სტალინური ეპოქის საქართველოში.

ეს ფირფიტები შეინახა საქ. სახელმწიფო სათეატრო მუზეუმმა დალუქულ სეიფში, როგორც ისტორიული მასალა.

საქართველოს ხალხური შემოქმედების სახლმა ჩასწერა და შთამომავლობისათვის შეინახა ხალხური გუნდების, ანსამბლების, ინდივიდუალური შემსრულებლების გამოსვლები.

შენახულია აგრეთვე პოეტების—ალ. მაჩაბელის, ი. გრიშაშვილის, გ. ქუჩიშვილის, ალ. აბაშელის, გ. ლეონიძის და ვ. გაბესკირიას გამოსვლები (ლექსების წაკითხვა).

ეს ფირფიტები დაცული იქნება, როგორც ხელუხლებელი ისტორიული მნიშვნელობის მასალები.

მარის ინსტიტუტში

დღეს, 1 საათზე, მარის სახელობის ენისა და მატერიალური კულტურის ინსტიტუტში ქართველურ ენათა განყოფილების საჯარო სხდომაზე პროფ. **აკ. შანიძე** წაიკითხავს მოხსენებას თემაზე: „ბოლნისისა და მცხეთის ახლად აღმოჩენილი ქართული წარწერები“.

დღის 3 საათზე კავკასურ ენათა განყოფილების საჯარო სხდომაზე მოსმენილ იქნება მოხსენებები: დოც. **ქეთო ლომთათიძისა**—„იფხაზურ ზმნათა ფუძის შედგენლობა და ფუძისეული ხმოვანის რედუქცია, როგორც სემანტიკური დიფერენციაციის საშუალება“ და **ვლ. ფანჩვიძისა**—„მიცემით-სუბიექტიანი ზმნები უდურში“.

„მ-1“ მოიგო

ახალციხე, 26 დეკემბერი (საქ.ფესი). ახალციხის რაიონის სოფელ სუფლისის მცხოვრებმა ალექსანდრე მკრტიჩის-ძე აკოპიანმა თავდაცვა-ავიაქიმის მე-12 ლატარიის ბილეთით მოიგო ავტომანქანა “მ-1“.

ღ. კეცხოველის სახელობის პარჭვანათლების სახლის ღონისძიებანი

28/XII — ამხ. **ლ. გეგეშიძის** ლექცია: „პოლიტიკური თვითგანათლებისა და წიგნზე მუშაობის შესახებ“. ქართულ ენაზე. ლექცია შესდგება პლეხანოვის სახელობის კლუბის დარბაზში, საბჭოს ქ. № 124. დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

28/XII — ამხ. **პ. თავხელიძის** ლექცია: „პიროვნების როლი ისტორიაში“. ქართულ ენაზე. ლექცია შესდგება სტალინის სახელობის რაიკომის პარტკაბინეტის დარბაზში, ტატიანას ქ. № 2. დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

29/XII — ამხ. **ჭაკნელიძის** ლექცია თემაზე: „მარქსისტული პარტიის იდეოლოგიური საფუძვლები ლენინის წიგნში „რა ვაკეთოთ?“. რუსულ ენაზე.

ლექცია შესდგება ს. ორჯონიკიძის სახელობის რაიკომის პარტკაბინეტის დარბაზში, ლენინის ქ. № 11.

○

ყოველდღე ტარდება ინდივიდუალური კონსულტაციები ამხანაგებისათვის, რომლებიც შეუდგნენ „სკკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ დამოუკიდებლად შესწავლას.

კონსულტაციები ტარდება დილის 10 საათიდან 4 საათამდე და საღამოს 8-დან 11 საათამდე ქართულ და რუსულ ენებზე.

კონსულტანტების ტელეფონები: 3—18—46 და 3—61—68.

იაღიგარ დაუდი

ძველი საქართველოს მედიცინის ძეგლი

საქართველოს სახელმწიფო ბიომედგამომცემლობამ გამოსცა ამხ. ლადო კოტეტიშვილის მიერ დამუშავებული წიგნი „იაღიგარ დაუდის“ სახელწოდებით. წიგნი წარმოადგენს ძველი საქართველოს (მე-16 საუკუნის) მედიცინის უდიდეს ძეგლს, და ხოლო ყოფილის „წიგნი საქმოის“ შემდეგ ძალიან საინტერესო წარმოდგენას იძლევა მედიცინის მდგომარეობის შესახებ ძველ საქართველოში.

წიგნი, როგორც ამას ამხ. ლ. კოტეტიშვილი გადმოგვცემს, დაწერილია საქართველოს მეფის დავითის (დაუდ-ხანის 1569 - 1578 წლებში) მიერ ქალაქ კონსტანტინოპოლში.

წიგნში ავტორი დავით მეფე გვაძლევს სხვადასხვა სნეულებების აღწერისა და მათი მკურნალობის შესახებ ისტორიულად საინტერესო ცნობებს.

წიგნს დართული აქვს ექ. ლადო კოტეტიშვილის ნარკვევი „მედიცინა ძველ საქართველოში. XVI საუკუნე“, ვარიანტები, ლექსიკონი, პირთა სახელებისა და ავადმყოფობათა საძიებელი. წიგნი გამოცემულია ამხ. ვ. ევნატაშვილის რედაქციით.

გაგრა. საზღვაო ვაგზლის არქიტექტურული გაფორმება. ფოტო უხობოტინისა („სოიუზფოტოს“ საქ. განყ.)

თბილისი. საქფილმის ფაბრიკის ხედი ჩელუსკინელთა სახელობის ბიდიდან. „სოიუზფოტოს“ საქ. განყ.“

კონკურსი სტუდენტის საუკეთესო მეცნიერულ ნაშრომზე

თბილისის სტალინის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ გამოცხადებულმა კონკურსმა სტუდენტის საუკეთესო მეცნიერულ ნაშრომზე ფართო გამოხმაურება ჰპოვა სტუდენტობაში.

ისტორიის ფაკულტეტის IV კურსის სტუდენტი ამხ. ვიქ. გუჩუა, მის მიერ წარდგენილ თემის მიხედვით სწერს მეცნიერულ გამოკვლევას: „შამილი და კავკასიის მთის ხალხთა ნაციონალურ-განმანთავისუფლებელი მოძრაობა“. შრომა საკონკურსო კომისიას უნდა ჩაბარდეს 1939 წლის მაისში, იმ ანგარიშით, რომ 1939 წლის აგვისტოში — შამილის დამარცხების 80 წლისთავზე გამოცემულ იქნას ცალკე წიგნად.

ეკონომიური ფაკულტეტის IV კურსის სტუდენტმა ამხ. ლონგინოზ ერქომაიშვილმა საკონკურსო კომისიას უკვე წარუდგინა ვრცელი მონოგრაფია ცნობილი სახალხო გმირის არსენა ოძელაშვილის შესახებ.

გაგრა. საზღვაო ვაგზლის არქიტექტურული გაფორმება. ფოტო უხობოტინისა („სოიუზფოტოს“ საქ. განყ.)

თბილისი. საქფილმის ფაბრიკის ხედი ჩელუსკინელთა სახელობის ბიდიდან. „სოიუზფოტოს“ საქ. განყ.“

გროსმეისტერი რეშევსკი მოსკოვში

მოსკოვი, 26 დეკემბერი (ბილდაპარატით ჩვენი საკ. კორესპონდენტისაგან). მოსკოვში ჩამოსულმა ამერიკის შეერთებული შტატების ჩემპიონმა ჭადრაკში გროსმეისტერმა რეშევსკიმ გაზეთების კორესპონდენტებთან საუბარში განაცხადა: „მოხარული ვარ, რომ საბჭოთა კავშირში ჩამოვედი. მომავალი ტურნირი ძნელად და პასუხსაგებად მომაჩნია. საბჭოთა მოჭადრაკეებიდან შევხვედრივარ ბოტვინიკსა და რაგოზინს, მაგრამ კარგად ვიცნობ ლევენფიშის, ბელავენეცის, რომანოვსკისა და გოგლიძის ოსტატობას. მე ისინი სერიოზულ მეტოქეებად მიმაჩნია. ტურნირი დიდი დაძაბულობით ჩაივლის, თუმცა მისი პირობები უფრო ხელსაყრელია, ვიდრე ამსტერდამში: საკმაო რაოდენობით გათვალისწინებულია დღეები დასასვენებლად და გადადებული პარტიების დასამთავრებლად“.

დასასრულ, გროსმეისტერმა რეშევსკიმ განაცხადა, რომ იგი მოსკოვში მოდიოდა გერმანიაზე გამოვლით, მაგრამ ბერლინში გაჩერება ვერ მოახერხა, იმიტომ, რომ ყველა სასტუმროს ჰქონდა წარწერა: ებრაელებისათვის შესვლა აკრძალულია“.

ბრძანება № 1679

საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატისადმი

1938 წლ. 25 დეკემბერი

ქალ. თბილისში არსებულ შინამრეწველურ და ხელოსნურ რეწვათათვის შემოსავლიანობის ნორმების დამტკიცების შესახებ 1939 წლისათვის

კერძო პირთაგან საშემოსავლო გადასახადის დებულების მიხედვით, რომელიც დამტკიცებულია სსრკ ცაკის და სახკომსაბჭოს მიერ 1934 წლის 17 მაისს, და 1935 წლის 17 დეკემბრის დადგენილების მე-24 მუხლის საფუძველზე ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

იმ შინამრეწველ ხელოსნებისათვის, რომლებიც ეწევიან ქვემოთჩამოთვლილ რეწვას, საშემოსავლო გადასახადით დასაბეგრავად დაწესებულ იქმნას შემოსავლიანობის შემდეგი ნორმები:

№№ რიგზე	რეწვის დასახელება	თბილისი	№№ რიგზე	რეწვის დასახელება	თბილისი	№№ რიგზე	რეწვის დასახელება	თბილისი	№№ რიგზე	რეწვის დასახელება	თბილისი
	ა. შინამრეწველ ხელოსნებისათვის, რომლებიც ეწევიან ტანსაცმლის, თოთრეულის, თავის სამკაულის (ქუდების) და სხვა ამგვარის კერვას დამკვეთლზე შემკვეთლის მასალიდან:			ა) ცენტრში და ბაზრებზე	18.000	1	პარიკმახერები მამაკაცების:		1	ავეჯეულობის წარმოება:	
1	მამაკაცის და ქალის ტანსაცმელის მკერავები:			ბ) განაპირა ადგილებში	13.000		ა) ცენტრში და მომიჯნე ქუჩებში . .	20.000		ა) ძვირფასი ავეჯეულობის (შიფონერის, ბუფეტის და სხვ.) გამკეთებლები	24.000
	ა) მაღალი კვალიფიკაციისა	25.000	10	ველოსიპედების, საწერი მანქანების, არითმომეტრების, პატეფონების და გრამოფონების შეკეთება:			ბ) დანარჩენ ადგილებში	16.000		ბ) ჩვეულებრივი ავეჯის (მაგიდების, სკამების, შკაფების და სხვ.) გამკეთებლები	16.000
	ბ) საშუალო კვალიფიკაციისა	22.000		ა) საწერი მანქანების და არითმომეტრების	38.000		გ) განაპირა ადგილებში და ბინაზე .	12.000		გ) ბამბუკის ავეჯეულობის დამზადება .	10.000
2	მკერავი ქალები:			ბ) პატეფონების და გრამოფონების . .	13 000	2	პარიკმახერები ქალების	22.000	2	ხის ჩარჩოების დამზადება	19.500
	ა) უბრალო კაბების მკერავები ბინაზე .	11.000		გ) ველოსიპედების და სხვ.	18 000	3	მანიკიურის მკეთებლები	12.000	3	კრამიტის ქვეშ საფენი ხის ფირფიტების დამზადება	14.000
	ბ) მკერავები მემკვეთლის ბინაზე . . .	7.500	11	ჭურჭლეულობის მოკალა	14 000	4	ფოტოგრაფები:		4	ხარატი ხეზე მექანიკური ძრავით	18.000
3	ნაციონალური ტანსაცმლის მკერავები . .	12.000	12	საათების შეკეთება:			ა) განსაკუთრებულ სადგომში მაღალი კვალიფიკაციის	38.000	5	საკასრე წარმოება	17 000
4	გოფრიროვკის, პლისეს, კორდონეს, მერეჯის მკეთებლები და მჭარგავები . .	18.000		ა) ცენტრში და მომიჯნე ქუჩებში . .	26,000		ბ) საშუალო	26.000	6	საცრების გამკეთებლები საკუთარი დაწნული ბადით, ჩალიდან, მავთულიდან .	7.000
	ა) ხელით ქარგვა	7.000		ბ) დანარჩენ ადგილებში	18.000		გ) დანარჩენები	19.000	7	ტაბისამოსის ჩამოსაკიდებლების, შპილკების და ბაფანების დამზადება	7 000
5	ქალის ქუდების მკერავები	17.000	13	მუსიკალური ინსტრუმენტების შეკეთება .	13.000		დ) ქუჩაში მომუშავენი წუთიერი . . .	13.000	8	მარმარილოს ნაკეთობათა და ძეგლების მკეთებლები (მოზაიკის ძეგლებიც) . .	20.000
6	მუცლის ასაკრავების და ბიუსტჰალტერების შეკერვა	13.000	14	ფეხსაცმლის (მამაკაცის და ქალის) შეკეთება		5	სურათების გადიდება	25.000	9	ჩემოქნები, დერმატინით, გრანტოლით და ძუშაბით („კლეონკით“) გადაკრული	20.000
7	თევზსაჭერი ბადეების დამზადება	5.300		ა) განსაკუთრებულ სადგომში	14.000	6	მკინძავები:		10	ხის ყუთების დამზადება ამანათებისათვის .	20.000
8	ტიკების დამზადება	9.500		ბ) დანარჩენები (სადგომის გარეშე) და კალოშის შემკეთებლები ბაზრებზე .	11.000		ა) მოწყობილ სადგომში	16.000	11	ბავშვთა სათამაშოების და გიასის ფიგურებით დამზადება	9.000
	ბ. შინამრეწველ ხელოსნებისათვის, რომლებიც ეწევიან დამკვეთლთა კუთვნილი ნივთების შეკეთებას:			გ) ქუჩებში	8.000		ბ) დაწესებულებისათვის საბუხჰალტრო საბუთების მკინძავები, რომლებიც მუშაობენ სახლში	8.000	12	საკანცელარიო ნივთების დამზადება . . .	13.000
1	მკერავები, რომლებიც ეწევიან ზედა ტანსაცმლის შეკეთებას	14.000	15	თუნუქის ნაკეთობათა შეკეთება . . .	13.000	7	ზეინკლები, რომლებიც მუშაობენ სახელოსნოებში მექანიკური ძრავით. . . .	20.000	13	ხის კალაპოტების და ქუსლების დამზადება:	
2	მამაკაცის ქუდების („ფეტრის“) გადაკეთება	11.000	16	რედიკულების, ჩანთების, პორტფელების და ტყავის ჩემოდნების შეკეთება . . .	17.000	8	ოპტიკოსები	11.000		ა) მექანიკური ძრავით	18.000
3	ბეწვეულის ნაკეთობათა შეკეთება	24.000	17	ელექტრომოწყობილობათა შეკეთება . . .	24.000	9	ნახმარი ბამბის და მატყლის პენტვა . .	16.000		ბ) მექანიკური ძრავის გარეშე	14.000
4	ცხენის მოკაზმულობათა შეკეთება	16 000	18	ნივთების მონიკელება და გაპრიალება . .	30.000	10	ხარატი ლითონზე შემკვეთლის მასალიდან:		14	კნუტების (შოლტების) დამზადება	8.500
5	ავეჯეულობის შეკეთება	11.000	19	ქიმიური წმენდა და მატერიის და ტანსაცმლის შეღება	28 000		ა) მექანიკური ძრავით	23.000			
6	ქოლგის და ჯოხების შეკეთება	6.000	20	ნართისა და ბუმაზეა მატერიის შეღება დაუუთოვებლათ	16.000		ბ) მექანიკური ძრავის გარეშე	12.000			
7	ბოქლომების შეკეთება და გასაღებების ძორკება	14 000	21	ტყავის ნაკეთობათა და ფეხსაცმლის შეღებვა	12.000	11	ფეხსაცმელების წმენდა	6.000			
8	ცივი იარაღის შეკეთება	12.500		გ. შინამრეწველ - ხელოსნებისათვის, რომლებიც ეწევიან მოქალაქეთა პირად და სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო საჭიროებათა მოსამსახურებას:			დ. შინამრეწველ - ხელოსნები. რომლებიც ამზადებენ ნაწარმს საკუთარი მასალისაგან ბაზარზე გასასყიდად ხიდან, ჩალიდან, თიხიდან, ქვიდან. სათამაშოებს და მუსიკალურ ინსტრუმენტებს:				

შენიშვნა: 1. იმ შინამრეწველ ხელოსნების დაბეგვრის დროს, რომელთა დამმარე ხასიათის სამუშაოები სრულდება ოჯახის წევრთა მიერ, მათი შემოსავალი გადიდდება დაწესებულ ნორმის არაუმეტეს 50%-ისა, იმისდა მიხედვით, თუ რა ხასიათის მუშაობას ეწევიან ოჯახის წევრები და რამდენ დროს ანდომებენ ისინი რეწვას და გამომუშავებას. ამ